

RAPORT ROCZNY
ANNUAL REPORT
MUZEUM HISTORII POLSKI / POLISH HISTORY MUSEUM

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

RAPORT ROCZNY **2014**
ANNUAL REPORT
MUZEUM HISTORII POLSKI / POLISH HISTORY MUSEUM

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

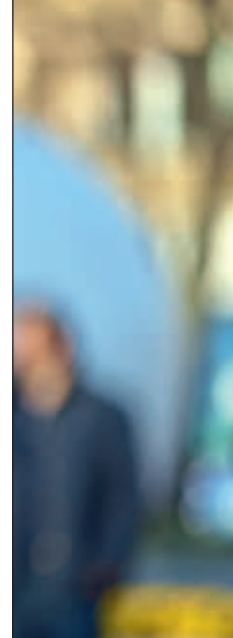
rok 2014 był dla Muzeum Historii Polski rokiem szczególnych wyzwań. Musieliśmy równolegle zmierzyć się z trzema potężnymi projektami, z których każdy mógłby wystarczyć za roczny program działań dla instytucji kultury.

Pierwszy z nich to program „Jan Karski. Niedokończona misja”, który w 2014 roku miał swój wielki finał w postaci Roku Jana Karskiego. Z tej okazji zorganizowaliśmy i współorganizowaliśmy dziesiątki wydarzeń: m.in. urodziny Jana Karskiego w Warszawie. Nasza wystawa „Jan Karski. Człowiek wolności” dotarła do 22 miast w Polsce i 42 na świecie, w 23 państwach. Pomagaliśmy w organizacji „Dni Karskiego”, których owocem były warsztaty edukacyjne, pokazy filmowe i panele dyskusyjne.

Dear friends and associates,

The year 2014 was a particularly demanding year for the Polish History Museum (MHP). We simultaneously carried out three massive projects, each of which would have provided a cultural institution with a full year's worth of programme activities.

The first was “Jan Karski. Unfinished Mission,” which culminated in 2014 in the Year of Jan Karski. To mark the occasion, we organized and co-organized dozens of events, including a celebration of Jan Karski's birthday in Warsaw. Our exhibition “The World Knew: Jan Karski's Mission for Humanity” travelled to 22 cities and towns in Poland and 42 in 23 countries around the world. We also helped in the organization of “Karski Days,” during which educational workshops, film screenings and panel discussions were organized.

Drugim wyzwaniem była wystawa „Londyn – stolica Polski” na temat polskiej emigracji w Wielkiej Brytanii, która prezentowana była w warszawskiej Bibliotece Uniwersyteckiej.

Trzecim, szczególnie trudnym projektem, ponieważ realizowanym w przyspieszonym tempie wymuszonym kalendarzem rocznicowym oraz związanym z uroczystościami o międzynarodowym charakterze, była plenerowa wystawa „Odwaga i pojednanie” o pojednaniu polsko-niemieckim przygotowana w rocznicę Mszy Pojednania z 1989 roku w Krzyżowej.

Wszystkie trzy, ale i dziesiątki innych przedsięwzięć, jakie zrealizowaliśmy w ubiegłym roku, powiodły się dzięki życzliwemu wsparciu i współpracy wielu instytucji i zaangażowaniu naszych współpracowników i przyjaciół.

Szczególne podziękowania należą się od nas współpracownikom i kolegom z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Spraw Zagranicznych i przedstawicielstw polskich za granicą, Fundacji Edukacyjnej Jana Karskiego, Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego oraz Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie. Im oraz wszystkim innym współorganizatorom i partnerom naszych działań składam serdeczne podziękowania. Dziękuję również Radzie, członkom Stowarzyszenia Przyjaciół MHP, uczestnikom naszych programów i przyjaciołom. Dzięki Wam wiemy, że nasza praca ma sens.

Robert Kostro

Dyrektor Muzeum Historii Polski
Director, Polish History Museum

The second challenging project was the exhibition “London – the Capital of Poland,” examining the emigration of Poles to Britain between 1940 and 1990, which was held at the University of Warsaw Library.

The third project was particularly difficult, both because it was carried out at an accelerated pace forced upon us by the calendar of anniversary celebrations, and because it was international in character. This was the outdoor exhibition “Courage and Reconciliation” about Polish-German reconciliation, organized to mark the anniversary of the Mass of Reconciliation in Krzyżowa (Kreisau) in 1989.

All three projects, however, as with dozens of others we carried out over the past year, were successful thanks to the generous support and cooperation of a great number of institutions and the commitment of our co-workers and friends.

We owe special thanks to our colleagues and friends in the Ministry of Culture and National Heritage and the Ministry of Foreign Affairs, at various Polish diplomatic missions abroad, at the Jan Karski Educational Foundation and the Kreisau Foundation for Mutual Understanding in Europe, and at the University of Warsaw Library. I want to express our heartfelt thanks to them and to all the other co-organizers and partners involved in our activities this past year. I also want to thank our Advisory Council, the members of the Association of Friends of the MHP, those who took part in our programmes, and all our friends. Thanks to you, we know that our work makes sense.

GŁÓWNE PROJEKTY
MAIN PROJECTS

1

W grudniu 2013 r. Sejm RP ustanowił rok 2014 Rokiem Jana Karaskiego. Muzeum – jako jedna z wiodących instytucji – zorganizowało wiele wydarzeń upamiętniających setną rocznicę urodzin polskiego emisariusza w 2014 r.

Muzeum przygotowało wystawę „Jan Karaski. Człowiek wolności” przedstawiającą biografię Karaskiego, począwszy od lat spędzonych w rodzinnej Łodzi, poprzez studia, czas wojny, kiedy podjął próbę poinformowania świata o zagładzie Żydów, aż po jego działalność powojenną. W 2014 r. wystawa została pokazana w 22 miastach w Polsce i 42 na świecie, m.in. w Brukseli, Tokio, Rzymie, Sztokholmie, Madrycie czy Ottawie. Uzupełnieniem wystawy jest moduł interaktywny, który w innowacyjny sposób przybliży historię misji Jana Karaskiego. Ekspozycji towarzyszy katalog poświęcony życiu Jana Karaskiego. W 2014 r. publikacja uzyskała wyróżnienie w kategorii „Print” za najlepszy projekt w prestiżowym konkursie graficznym Stowarzyszenia Twórców Grafiki Użytkowej.

Wspólnie z różnymi instytucjami Muzeum organizowało wiele międzynarodowych i lokalnych konferencji, debat oraz spotkań poświęconych postaci emisariusza i jego dziedzictwu. Zwieńczeniem obchodów była zorganizowana w listopadzie przez Fundację Edukacyjną Jana Karaskiego we współpracy z MHP, międzynarodowa konferencja, w której wzięło udział ponad 200 ekspertów i historyków z Polski i z zagranicy.

In December 2013, the Polish Parliament declared 2014 the Year of Jan Karaski. As one of the leading institutions involved, the Polish History Museum (MHP) organized numerous events celebrating the hundredth anniversary of the birth of this Polish emissary in 2014.

The museum prepared the exhibition “The World Knew: Jan Karaski’s Mission for Humanity” (Jan Karaski. Człowiek wolności), presenting Karaski’s life from his early years spent in his home town of Łódź through his studies and actions during the war, when he tried to inform the world about the extermination of Jews, to his post-war activities. In 2014 the exhibition was presented in 22 cities and towns in Poland and in 42 cities around the world, including Brussels, Tokyo, Rome, Stockholm, Madrid and Ottawa. As part of the exhibition, an interactive module told the story of Jan Karaski’s wartime mission. The display was accompanied by a catalogue about Karaski’s life. The publication received an award in 2014 in the “Print” category for best design in the prestigious graphic art competition of the Association of Graphic Designers.

Working alongside a variety of institutions, the museum organized numerous international and local conferences, debates and meetings dedicated to this emissary and his heritage. The culmination of these celebrations was an international conference organized in November by the Jan Karaski Educational Foundation and the MHP, in which over 200 experts and historians from Poland and abroad took part.

Inauguracja Roku Jana Karaskiego w Parlamencie Europejskim, od lewej: Kjell Magne Bondevik – były premier Norwegii, Jacek Saryusz-Wolski – poseł do Parlamentu Europejskiego, Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski

Inauguration of the Year of Jan Karaski in the European Parliament, from left: Kjell Magne Bondevik, former prime minister of Norway; Jacek Saryusz-Wolski, European Parliament MP; Robert Kostro, Director of the Polish History Museum

Konferencja „Jan Karaski. Pamięć i odpowiedzialność”, od lewej: prof. Jan Kubik – Rutgers University, New Brunswick, prof. Pieter Lagrou – Université Libre de Bruxelles, prof. dr hab. Andrzej Nowak – Uniwersytet Jagielloński, dr Heiko Pääbo – Uniwersytet w Tartu, Robert Kostro – moderator, dyrektor Muzeum Historii Polski, Jarosław Hrycak – Ukraiński Uniwersytet Katolicki, Lwów

The conference “Jan Karaski. Memory and Responsibility,” from left: Prof. Jan Kubik, Rutgers University, New Brunswick; Prof. Pieter Lagrou, Université Libre de Bruxelles; Prof. Andrzej Nowak, Jagiellonian University; Dr. Heiko Pääbo, University of Tartu; Robert Kostro, moderator, Director of the Polish History Museum; Jarosław Hrycak, Ukrainian Catholic University, Lviv

W ciągu roku na terenie całego kraju Muzeum we współpracy z regionalnymi instytucjami organizowało „Dni Karskiego”, dzięki którym lokalne społeczności mogły bliżej poznać słynnego emisariusza. W ramach „Dni”, przygotowanej przez MHP wystawie „Jan Karski. Człowiek wolności” towarzyszyły panele dyskusyjne, pokazy filmów dokumentalnych, koncerty oraz warsztaty edukacyjne. MHP zrealizowało jedenaście takich wydarzeń: w Poznaniu, Krakowie (dwie edycje), Sopot, Lublinie, Białymstoku, Radomiu, Opolu, Warszawie, Nowym Sączu oraz Płocku.

MHP zorganizowało szkolenia dla nauczycieli, edukatorów i animatorów na bazie interdyscyplinarnego pakietu edukacyjnego „Jan Karski i jego czasy”. 15 kwietnia w Warszawie odbyła się gra miejska „Karski. Misja 1942”.

Kulminacją działań Muzeum był 24 kwietnia – jubileusz setnych urodzin Jana Karskiego. Tego dnia Muzeum zorganizowało w Warszawie przejażdżkę zabytkowym tramwajem z 1940 r., dyskusję „Dlaczego Zachód milczał?” (rozmowę z Szewachem Weisssem poprowadził Bogdan Rymanowski) oraz video mapping na fasadzie Pałacu Staszica. Pokaz obejrzało ok. 15 tysięcy widzów. Z okazji jubileuszu Muzeum przygotowało również dodatki tematyczne o postaci Jana Karskiego do pism: „Rzeczpospolita”, „Gazeta Wyborcza”, „Do Rzeczy”, „Tygodnik Powszechny” oraz do angielskiego „The Guardian” i rumuńskiego „Cultural Observer”.

W konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2014, – w kategorii „Edukacja” projekt „Jan Karski. Niedokończona misja” otrzymał wyróżnienie.

Over the course of the year, the museum worked with regional institutions to organize “Karski Days” throughout Poland, thanks to which local communities could learn more about this famous emissary. During “Karski Days,” the MHP exhibition “The World Knew: Jan Karski’s Mission for Humanity” was accompanied by discussion panels, screenings of documentary films, concerts and educational workshops. MHP carried out 11 such events: in Poznań, Kraków (twice), Sopot, Lublin, Białystok, Radom, Opole, Warsaw, Nowy Sącz and Płock.

MHP also organized training sessions for teachers, educators and arts workers as part of the interdisciplinary educational package “Jan Karski and His Times.” On April 15, the urban game “Karski. Mission 1942” was held in Warsaw.

The museum’s activities culminated on April 24 – the 100th anniversary of Karski’s birth. To mark the occasion, the museum organized a ride through Warsaw on a vintage tram from 1940, the discussion “Why Did the West Remain Silent?” (a conversation with Szewach Weiss, hosted by Bogdan Rymanowski), and a video mapping on the facade of Staszic Palace. The display was seen by some 15,000 people. To mark the anniversary, the museum also prepared thematic supplements about Karski for newspapers and magazines including “Rzeczpospolita”, “Gazeta Wyborcza”, “Do Rzeczy” and “Tygodnik Powszechny”, and for “The Guardian” in England and Romania’s “Observer Cultural.”

In the Museum Event of the Year Sybilla 2014 competition, in the “Education” category, the “Jan Karski. Unfinished Mission” project was awarded.

Debata w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin Jana Karskiego, od lewej: Ambasador Niemiec w Polsce – Rolf Nickel, Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski, prof. dr hab. Adam Daniel Rotfeld – były szef polskiej dyplomacji

At the debate commemorating the 100th anniversary of Jan Karski’s birth, from left: German Ambassador to Poland Rolf Nickel; Robert Kostro, Director of the Polish History Museum; Prof. Adam Daniel Rotfeld, former head of the Polish diplomatic corps

Debata „Dlaczego Zachód milczał?” w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin Jana Karskiego, od lewej: Szewach Weiss – były Ambasador Izraela w Polsce w rozmowie z red. Bogdanem Rymanowskim

The debate “Why Did the West Remain Silent?,” organized to mark the 100th anniversary of Jan Karski’s birth, from left: Shevah Weiss, former Israeli Ambassador to Poland, with journalist Bogdan Rymanowski

Otwarcie Ogrodu Sprawiedliwych w Warszawie, 5 czerwca 2014 r., Ewa Wierzyńska (Muzeum Historii Polski) – lider programu „Jan Karski. Niedokończona misja”

Opening of the Garden of the Righteous in Warsaw, June 5, 2014, Ewa Wierzyńska (Polish History Museum) – head of the programme “Jan Karski. Unfinished Mission”

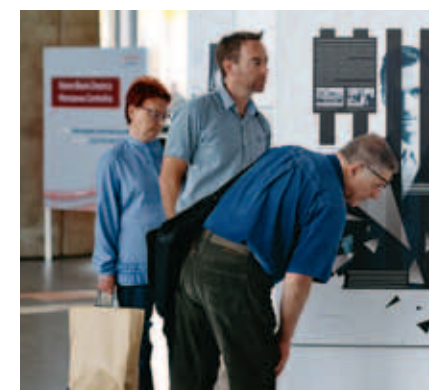

Dyrektor Muzeum Historii Polski – Robert Kostro odbiera wyróżnienie w konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2014 – w kategorii „Edukacja” za projekt „Jan Karski. Niedokończona misja”

Polish History Museum Director Robert Kostro receives an award in the Museum Event of the Year Sybilla 2014 competition in the Education category, for the “Jan Karski: Unfinished Mission” project

„Dni Karskiego” w Poznaniu
“Karski Days” in Poznań

Wystawa „Jan Karski. Człowiek wolności”, hala główna Dworca Centralnego w Warszawie

The exhibition “The World Knew: Jan Karski’s Mission for Humanity,” main hall of the Central Station in Warsaw

Video mapping – pokaz audiowizualny nt. Jana Karskiego, 24 kwietnia 2014 r., Pałac Staszica w Warszawie

Video mapping – multimedia presentation about Jan Karski, April 24, 2014, Staszic Palace in Warsaw

LONDYN – STOLICA POLSKI EMIGRACJA POLSKA 1940-1990

LONDON – THE CAPITAL OF POLAND: POLISH EMIGRATION 1940-1990

Ekspozycję Muzeum Historii Polski pt. „Londyn – stolica Polski. Emigracja polska 1940-1990” można było obejrzeć w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie od 25 września do 30 listopada. Wystawa została objęta honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

Wystawa przedstawiała emigrację polityczną w Londynie w okresie od 1940 do 1991 r. Prezentowała ona najważniejsze instytucje, ludzi, losy i dokonania Polaków nad Tamizą. Pokazywała, jak Polacy adaptowali się do nowych warunków życia na Wyspach, tworząc nową przestrzeń Polski, jednocześnie bez ustanku marząc o wolnym i niepodległym państwie polskim, do którego tęsknili i o które zabiegali. Fenomen „polskiego Londynu”, świata równoległego i alternatywnego wobec Polski Ludowej, to opowieść o powikłanych losach i konieczności podejmowania trudnych decyzji życiowych. Symboliczna rekonstrukcja polskich instytucji politycznych, kulturalnych i artystycznych pozwoliła niemalże dotknąć i poznać zapomniane dziedzictwo polskiego uchodźstwa. Wystawa nie miała narracji ciągłej, złożona była z przestrzeni-miejsc, w których można było poznać życie codzienne, pracę i rozrywki Polaków na obczyźnie. Podstawą ekspozycji były wspomnienia mówione emigrantów zarejestrowane w 2012 r.

The Polish History Museum’s exhibition “London – the Capital of Poland. Polish Emigration 1940-1990” was on view at the University Library in Warsaw from September 25 to November 30. The honorary patron of the exhibition was Bronisław Komorowski, President of the Republic of Poland.

The exhibition presented political emigration to London from 1940 to 1990. It featured the most important émigré institutions and people, and the fates and achievements of these Poles on the Thames. It showed how Poles adapted to new living conditions on the islands, creating a new “Polish space” while never ceasing to dream of a free and independent Polish state, which they longed for and fought to achieve. The phenomenon of “Polish London” as a parallel, alternative world to that of the Polish People’s Republic is a tale of complicated fates and the necessity of making difficult decisions. The symbolic reconstruction of Polish political, cultural and artistic institutions made it possible to almost touch and experience the nearly forgotten heritage of the Polish émigré community. The exhibition did not provide a single overarching narrative, but was composed of spaces and places that revealed the daily routines, work life and leisure activities of Poles in emigration. The exhibition was based on oral histories from émigrés recorded in 2012.

Anna Maria Anders – córka gen. Władysława Andersa
Anna Maria Anders, daughter of Gen. Władysław Anders

Od lewej: Maciej Klimczak – minister w Kancelarii Prezydenta RP, prof. dr hab. Andrzej Friszke – członek Rady Muzeum Historii Polski, Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski

From left: Maciej Klimczak, undersecretary of State in the Chancellery of the President, Prof. Andrzej Friszke, member of the Advisory Council of the Polish History Museum, Robert Kostro, Director of the Polish History Museum

Niektóre elementy wystawy łączyły współczesną emigrację z emigracją historyczną. Symboliczna instalacja scenograficzna – zlewozmywak – nawiązywała zarówno do dzisiejszej sytuacji emigracji, jak również przypominała sytuację, w jakiej znaleźli się pół wieku temu polscy przywódcy i oficerowie wysokiej rangi, którzy musieli zapomnieć o swoim zawodzie i wykształceniu i mieć się każdej pracy, by przeżyć w nowych warunkach na obczyźnie.

Jako działania towarzyszące organizowane były lekcje muzealne dla szkół ponadpodstawowych na temat dziejów emigracji londyńskiej, gra edukacyjna dotycząca historii Armii Andersa i 2. Korpusu Polskiego, koncert piosenek Mariana Hemara oraz debaty i spotkania, w tym konferencja o jednym z działaczy emigracyjnych, Albinie Tybulewiczu, oraz promocja publikacji ze wspomnieniami generałowej Ireny Komorowskiej.

Uzupełnieniem wystawy były dodatki tematyczne do pism „Rzeczpospolita” oraz „Tygodnik Powszechny”. Wkładki poświęcone były tematowi II wojny światowej, polskiej emigracji oraz Rządowi RP na Uchodźstwie.

Some elements of the exhibition connected the current emigration with the historical one. A symbolic feature of the set design – a kitchen sink – made reference to today's emigration, and recalled the situation in which Polish leaders and high-ranking officers found themselves after the Second World War, having to forget about their professions and their education and take up whatever work they could to survive in new, foreign conditions.

Accompanying the exhibition were lessons for secondary-school children about the accomplishments of the London émigrés, an educational game on the history of Gen. Anders' Army and the Polish II Corps, a concert of songs by Marian Hemar, and debates and meetings including a conference on one activist in exile, Albin Tybulewicz, and a book promotion for the memoirs of Irena Komorowska, wife of General Tadeusz Bór-Komorowski.

The exhibition was augmented by special supplementary articles for the newspaper “Rzeczpospolita” and the magazine “Tygodnik Powszechny”. These inserts were devoted to the Second World War, the Polish emigration and the Polish government-in-exile.

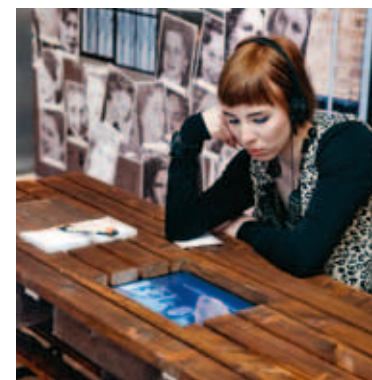
Od lewej: Robin Barnett – Ambasador Brytyjski w Polsce, Maciej Klimczak, Andrzej Rottermund – dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie wraz z małżonką

From left: Robin Barnett, British Ambassador to Poland, Maciej Klimczak, Andrzej Rottermund, Director of the Royal Castle in Warsaw and his wife

Koncert brytyjskiej piosenkarki polskiego pochodzenia Katy Carr podczas wernisażu wystawy „Londyn – stolica Polski”

Concert by British singer of Polish heritage Katy Carr during the opening of the “London – the Capital of Poland” exhibition

ODWAGA I POJEDNANIE COURAGE AND RECONCILIATION

„Odwaga i pojednanie” to tytuł stałej wystawy plenerowej w Krzyżowej koło Świdnicy przygotowanej przez Muzeum Historii Polski we współpracy z Fundacją „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego. 20 listopada ekspozycję uroczysto otworzyły Premier RP Ewa Kopacz oraz Kanclerz Niemiec Angela Merkel.

Wystawa powstała z okazji 25. rocznicy Mszy Pojednania, która miała miejsce 12 listopada 1989 r. na terenie byłego majątku rodziny von Moltke w Krzyżowej. Przekazany sobie podczas Mszy znak pokoju – przez Tadeusza Mazowieckiego, pierwszego niekomunistycznego Premiera Polski oraz Helmuta Kohla, Kanclerza wchodzących na drogę zjednoczenia Niemiec – stał się symbolicznym zamknięciem najtragiczniejszego rozdziału w historii stosunków polsko-niemieckich.

Wystawa ma charakter plenerowy. To forma labiryntu zakończonego amfiteatralną przestrzenią z symbolicznym stołem na środku. Obrazy prowadzą zwiedzających przez dzieje relacji polsko-niemieckich od 1 września 1939 r. do 12 listopada 1989 r.

Pierwszy etap to horror II wojny światowej, niemieckie zbrodnie na Polakach i krzywdy, jakich doznała w wyniku wojny ludność niemiecka. Następnie wystawa pokazuje czas wrogości w stosunkach polsko-niemieckich, trwający do połowy lat 60.

“Courage and Reconciliation” is the title of the permanent outdoor exhibition in Krzyżowa near Świdnica, prepared by the Polish History Museum in collaboration with the Kreisau Foundation for Mutual Understanding in Europe. On November 20, the exhibition was officially opened by Polish Prime Minister Ewa Kopacz and German Chancellor Angela Merkel.

The exhibition was created to mark the 25th anniversary of the Mass of Reconciliation, which took place on November 12, 1989, on the former estate of the von Moltke family in Krzyżowa. The sign of peace exchanged during the Mass by Tadeusz Mazowiecki, the first non-Communist Prime Minister of Poland in the post-war era, and Helmut Kohl, Chancellor of a German nation moving toward reunification, provided symbolic closure to the most tragic chapter in the history of Polish-German relations.

The open-air exhibition takes the form of a labyrinth leading to an amphitheatre with a symbolic table at its centre. Pictures lead visitors through the main events in Polish-German relations from September 1, 1939, to November 12, 1989.

The first stage shows the horrors of the Second World War, German crimes against Poles, and injustices that the German people suffered as a result of the war. The exhibition then shows the period of strong animosity in Polish-German relations that lasted until the mid-1960s.

Ewa Kopacz – Premier RP i Angela Merkel – Kanclerz Niemiec podczas zwiedzania wystawy „Odwaga i pojednanie”

Ewa Kopacz, Prime Minister of Poland, and Angela Merkel, Chancellor of Germany, during their visit to the exhibition “Courage and Reconciliation”

Od lewej: Jerzy Margański – Ambasador RP w Berlinie, Władysław Bartoszewski – sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
From left: Jerzy Margański, Polish ambassador in Berlin, Władysław Bartoszewski, Secretary of State in the Chancellery of the Prime Minister

Od lewej: Agnieszka Sowa-Szenk – autorka aranżacji plastycznej wystawy „Odwaga i pojednanie”, Piotr Podgórski – wicedyrektor Muzeum Historii Polski, Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski

From left: Agnieszka Sowa-Szenk, designer of the artistic arrangement for the exhibition “Courage and Reconciliation,” Piotr Podgórski, Deputy Director of the Polish History Museum, Robert Kostro, Director of the Polish History Museum

Angela Merkel – Kanclerz Niemiec
Angela Merkel, Chancellor of Germany

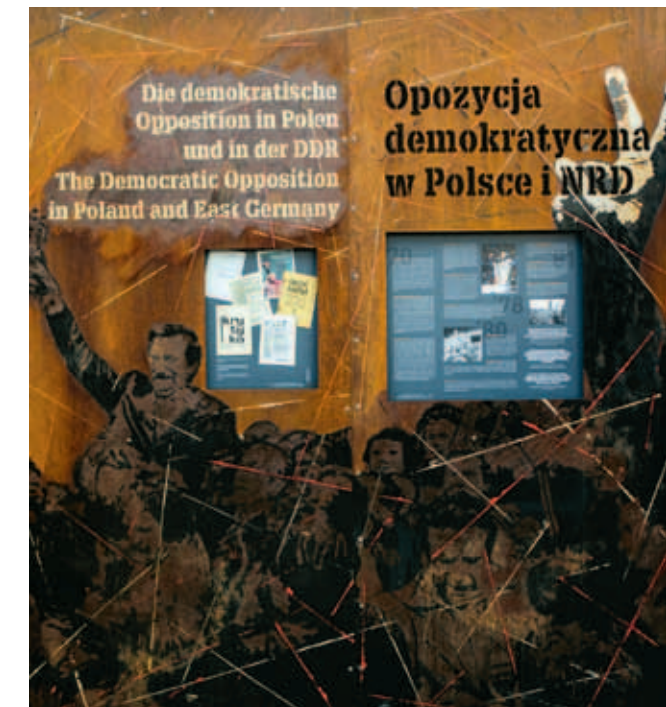
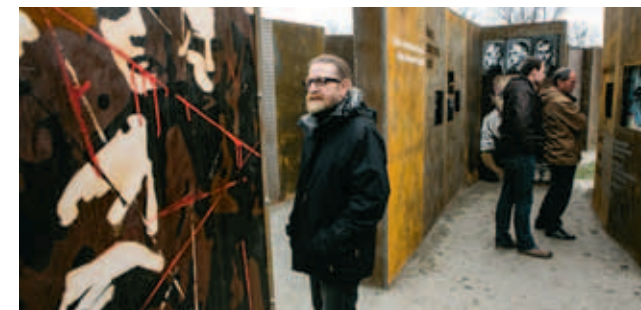
Ewa Kopacz – Premier RP
Ewa Kopacz, Prime Minister of Poland

Druga część to dzieje pojednania. Przełom związany był z inicjatywami chrześcijańskimi w Polsce i w Niemczech, w tym przede wszystkim z listem biskupów polskich do niemieckich z 1965 r. Tu mowa jest m.in. o niemieckim ugrupowaniu katolickim Bensberger Kreis, o Akcji Znaku Pokuty i o dialogu prowadzonym przez środowiska „Znaku” oraz Klubów Inteligencji Katolickiej. Wystawa pokazuje także kwestię normalizacji stosunków polsko-niemieckich i współpracy środowisk opozycyjnych Polski i NRD w latach 70. i 80., rolę „Solidarności”, a także niemiecką pomoc w okresie stanu wojennego.

Trzecia część poświęcona jest wybitnym postaciom, które miały szczególne znaczenie w procesie pojednania polsko-niemieckiego (abp Bolesław Kominek, Tadeusz Mazowiecki, Stanisław Stomma, teolog i twórca Akcji Znaku Pokuty Günter Särchen oraz opozycjonista z NRD Ludwik Mehlhorn).

The second part focuses on the process of reconciliation. This breakthrough followed Christian initiatives in both Poland and Germany, and, above all, the letter sent in 1965 by Polish bishops to their German counterparts. Other key actions in this process included efforts of the Bensberger Kreis German Catholic group and the Action Reconciliation Service for Peace, and the dialogue conducted by circles connected with the journal “Znak” and the Club of Catholic Intellectuals. The exhibition also shows the normalization of Polish-German relations and the cooperation of opposition groups in Poland and East Germany in the 1970s and 1980s, as well as the role of Solidarity and German assistance during the period of martial law in Poland.

The third part is devoted to exceptional individuals who had a particularly strong influence on the process of Polish-German reconciliation, such as Archbishop Bolesław Kominek, Tadeusz Mazowiecki, Stanisław Stomma, the theologian and creator of the Action Reconciliation Service for Peace Günter Särchen, and the East German opposition figure Ludwik Mehlhorn.

Czwarta część to amfiteatralna przestrzeń, gdzie na zewnętrznej ścianie przedstawione są wydarzenia 1989 r., a na wewnętrznej – wizerunek Premiera Tadeusza Mazowieckiego i Kanclerza Helmuta Kohla z Mszy Pojednania 12 listopada 1989 r. Na ścianach widnieją szereg haseł i tytułów odnoszących się do wyzwań i problemów, jakie istnieją wciąż w stosunkach polsko-niemieckich. Jest to miejsce na dyskusję o trudnej przeszłości i perspektywach na przyszłość relacji polsko-niemieckich.

Wszystkie części ekspozycji złożone są z pokrytej rdzą stali, na które naniesione zostały obrazy i graffiti. We wnękach ekspozycji znajdują się zdjęcia i opisy wystawy, czołówki gazet (np. artykuły prasy partyjnej ostro krytykujące list polskich biskupów do biskupów niemieckich w 1965 r.), plakaty polityczne i schemat organizacyjny Polskiego Państwa Podziemnego. Ważnym elementem ekspozycji są liczne cytaty z wypowiedzi znanych osób.

Wystawa zrealizowana została ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Więcej o wystawie można dowiedzieć się na stronie www.odwagaipojednanie.pl.

W konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2014 – w kategorii „Wystawy historyczne i archeologiczne” wystawa „Odwaga i pojednanie” otrzymała wyróżnienie.

The fourth part comprises the amphitheatre space, in which the events of 1989 are presented on inner walls, while the outside displays an image of Prime Minister Tadeusz Mazowiecki and Chancellor Helmut Kohl from the Reconciliation Mass of November 12, 1989. The walls show slogans referring to challenges and problems that persist in Polish-German relations. It forms a place for discussion about the difficult legacy of the past and the prospects for the future in Polish-German relations.

All parts of the display are made of rusted steel onto which pictures and graffiti have been placed. In display niches are photos, descriptions of displays, newspaper headlines (for example, articles from the Party press severely criticizing the letter from the Polish bishops to their German counterparts in 1965), political posters and a chart showing the organization of the Polish Underground State. One important element of the display is the numerous quotations from well-known individuals.

The exhibition was put together with funding from the Ministry of Culture and National Heritage. For more information about the exhibition, go to www.odwagaipojednanie.pl.

In the Museum Event of the Year Sybilla 2014 competition, in the category “Historical and Archeological Exhibitions,” the “Courage and Reconciliation” exhibition was awarded.

Premier Ewa Kopacz i Kanclerz Angela Merkel w otoczeniu młodzieży polsko-niemieckiej
Prime Minister Ewa Kopacz and Chancellor Angela Merkel with a group of Polish and German youths

IX PRZYSTANEK NIEPODLEGŁOŚĆ 9TH INDEPENDENCE STATION

Co roku 11 listopada Muzeum organizuje w Warszawie projekt związany ze Świętem Niepodległości. W tym roku we wspólnym świętowaniu wzięło udział blisko 2 tysiące osób.

IX edycja Przystanku pt. „My to zagramy” nawiązywała do 250-lecia Teatru Publicznego w Polsce. Główną atrakcją było prezentowane w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie przedstawienie opowiadające o tym, jak w kolejnych dekadach świętowano w teatrach rocznicę odzyskania niepodległości. Przedstawienie w wykonaniu absolwentów szkół teatralnych z Warszawy i Wrocławia przygotowane zostało pod kierunkiem prof. Macieja Wojtyszki oraz przy współpracy prof. Henryka Rogackiego.

Dla najmłodszych widzów przygotowano specjalne przedstawienie na podstawie książki *Bohaterski miś* Bronisławy Ostrowskiej (1919), po którym zorganizowano cieszące się ogromnym zainteresowaniem warsztaty plastyczne. Kolejną atrakcją były spacerzy z przewodnikami śladami warszawskich teatrów działających w okresie międzywojennym.

IX Przystankowi Niepodległość towarzyszyła okolicznościowa jednodniówka „Jesteśmy”, w której zamieszczono ciekawostki historyczne związane

Annually on November 11, the museum organizes a project in Warsaw connected with Independence Day in Poland. In 2014, almost 2,000 people took part in the celebrations.

The ninth edition of the Independence Station, “We’ll Act It Out”, was linked to the 250th anniversary of public theatre in Poland. The main attraction was a performance in the University of Warsaw Library that depicted how the anniversary of Poland’s regaining independence was celebrated in successive decades. The performance by graduates of theatre schools in Warsaw and Wrocław was directed by Prof. Maciej Wojtyszko, assisted by Prof. Henryk Rogacki.

For younger spectators, there was a special performance based on Bronisława Ostrowska’s book *The Heroic Bear* (*Bohaterski miś*, 1919), after which enormously popular art workshops were held. A further attraction was guided walks tracing the history of theatres in Warsaw during the inter-war period.

The 9th Independence Station was accompanied by the special one-day exhibition “We Are Here,” showing interesting pieces of history connected

z prezentowanymi miejscami oraz fotografie przybliżające teatr okresu międzywojennego, a także trasę teatralnego spaceru po Warszawie.

Podobnie jak w latach ubiegłych, Muzeum wzięło udział w marszu „Razem dla Niepodległej”, który przeszedł ulicami Warszawy. Trasa marszu wiodła szlakiem pomników bohaterów narodowych, zasłużonych dla niepodległości.

with the places shown, along with photographs depicting the theatre scene in the inter-war period and the route for the theatre walk around Warsaw.

As in previous years, the museum took part in the “Together for Independent Poland” march through the streets of Warsaw. The march route led participants past a series of monuments to national heroes who helped Poland regain its independence.

WYSTAWY 2
EXHIBITIONS

WIELKA WOJNA POLAKÓW. 1914-1918 POLES IN THE GREAT WAR. 1914-1918

Z okazji przypadającej w 2014 r. setnej rocznicy wybuchu I wojny światowej MHP przygotowało wystawę opowiadającą o polskim doświadczeniu Wielkiej Wojny. Głównym tematem wystawy była służba Polaków w szeregach obcych armii oraz w legionach. Dodatkowy akcent położony został na życie codzienne na ziemiach polskich w czasie wojny.

Na 20 planszach zwiedzający mogli zobaczyć unikatowe zdjęcia z czasów wojny, przegląd ówczesnej prasy, ikonografię oraz wybrane fragmenty z pamiętników i dzienników osób biorących udział w walkach na frontach oraz ludzi starających się prowadzić normalne życie, m.in. Pawła Hulki-Laskowskiego, Marii Dąbrowskiej, Michała Kryspina Pawlikowskiego, Laury Turczynowicz, Ferdynanda Goetla i innych. Na wystawie zaprezentowane zostały również znajdujące się w zbiorach Muzeum Historii Polski pocztówki, grafiki i plakaty propagandowe poświęcone losom ludności polskiej oraz odzyskaniu niepodległości.

Wystawa w wersji plenerowej była prezentowana na Krakowskim Przedmieściu w Warszawie od 28 lipca do 29 sierpnia, a w wersji multimedialnej od 16 października do 18 grudnia w warszawskim kinie Iluzjon.

To mark the 100th anniversary of the outbreak of the First World War, in 2014 MHP organized an exhibition about the Polish experience of the Great War. The main topic was the service of Poles in the ranks of foreign armies and legions. An additional accent was placed on daily life on the Polish home front during the war.

On 20 display boards, visitors could view unique photographs from the First World War era, peruse the press and iconography of the time, and read selected excerpts from memoirs and diaries of people who fought on the fronts, and of others who tried to carry on a normal civilian life, such as Paweł Hulka-Laskowski, Maria Dąbrowska, Michał Kryspin Pawlikowski, Laura Turczynowicz, Ferdynand Goetel and others. Also featured in the exhibition were postcards, graphic art, and propaganda posters from the collections of the Polish History Museum, focusing on the fate of the Polish population and the regaining of independence.

An outdoor version of the exhibition was displayed on Krakowskie Przedmieście Street in Warsaw from July 28 to August 29, with a multimedia version available for viewing from October 16 to December 18 in Warsaw's Kino Iluzjon, the cinema of the National Film Archive.

SOLIDARNI W DRODZE DO WOLNOŚCI IN SOLIDARITY ON THE ROAD TO FREEDOM

1 czerwca w krakowskiej Nowej Hucie w starej kaplicy przy kościele p.w. Matki Bożej Częstochowskiej została otwarta wystawa „Solidarni w drodze do Wolności” zorganizowana w ramach obchodów 25. rocznicy wyborów kontraktowych do Sejmu i Senatu RP.

Ekspozycja pokazywała historię nowohuckiej „Solidarności” w drodze do wolnej Polski. Małopolanie mogli poznać fenomen nowohuckiej opozycji od czasów powstania „Solidarności” aż do okresu przemian społeczno-politycznych końca lat 80. Jej bohaterami nie były znane osoby z pierwszych stron gazet czy podręczników, lecz ludzie, dzięki którym powstawały lokalne inicjatywy społeczne, oświatowe, edukacyjne i wydawnicze.

Wystawa została przygotowana przez Stowarzyszenie Sieć Solidarności we współpracy z Muzeum Historii Polski. Ekspozycję można było oglądać do 31 grudnia.

On June 1 in Kraków's Nowa Huta district, in the old chapel by the Church of the Holy Mother of Częstochowa, the exhibition “In Solidarity on the Road to Freedom” was organized as part of the celebrations of the 25th anniversary of the Contract Elections to the Sejm and Senate of Poland.

The display told the story of the Nowa Huta section of the Solidarity union on the path to a free Poland. The public in the Małopolska region were able to learn about the active opposition in Nowa Huta, from the beginnings of Solidarity up to social and political changes that took place at the end of the 1980s. Its heroes were not the well-known figures from the front pages of newspapers or history textbooks, but ordinary people, thanks to whom local, social, cultural, educational and publishing initiatives were set up.

The exhibition was prepared by the Solidarity Network Association in collaboration with the Polish History Museum. The exhibition was open to visitors until December 31.

Jadwiga Emilewicz (Muzeum Historii Polski) podczas otwarcia wystawy
Jadwiga Emilewicz (Polish History Museum) during the opening of the exhibition

PAPIEŻ WOLNOŚCI THE POPE OF FREEDOM

Wystawa poświęcona postaci Jana Pawła II i jego wkładowi w proces odzyskiwania wolności przez państwa Europy Środkowej została przygotowana przez Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie we współpracy z Muzeum Historii Polski i Europejskim Centrum Solidarności.

Ekspozycja opowiadała o inspirującym wpływie papieża Polaka na odzyskiwanie wolności przez narody Europy w latach 80. minionego stulecia.

Wystawa „Papież Wolności” składała się z 30 plansz ze zdjęciami Jana Pawła II z wybranych momentów jego długiego pontyfikatu oraz fragmentów najważniejszych wystąpień poświęconych sprawie wolności oraz innym kwestiom społecznym wygłoszonym m.in. w Parlamencie Europejskim, Zgromadzeniu Ogólnym Narodów Zjednoczonych i Sejmie.

Wystawa prezentowana była w Warszawie (16–27 kwietnia i 29 maja – 30 czerwca), Rzymie (26 kwietnia – 28 maja), Gdańsku (27 kwietnia – 12 listopada) i Gnieźnie (28 października – 24 grudnia).

Ekspozycja została objęta honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego.

An exhibition devoted to John Paul II and his contributions to the process by which the countries of Central Europe regained independence was prepared by the Centre for Thought of John Paul II in Warsaw in collaboration with the Polish History Museum and the European Solidarity Centre.

The display told about the Polish Pope's inspirational influence on European nations that were regaining independence through the 1980s.

The exhibition “The Pope of Freedom” consisted of 30 display boards with photos of John Paul II at selected moments in his long reign as pope, as well as excerpts from his most important speeches devoted to issues of freedom and other social questions, including speeches delivered to the European Parliament, to the General Assembly of the United Nations and to the Sejm, the Polish Parliament.

The exhibition was presented in Warsaw (April 16–27 and May 29–June 30), Rome (April 26–May 28), Gdańsk (April 27–November 12) and Gniezno (October 28–December 24).

The exhibition's honorary patron was the President of the Republic of Poland Bronisław Komorowski.

JAN NOWAK-JEZIORAŃSKI. MISJA: POLSKA JAN NOWAK-JEZIORAŃSKI. MISSION: POLAND

Wystawa o Kurierze z Warszawy została przygotowana przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich i Muzeum Historii Polski z okazji 100. rocznicy urodzin polskiego emisariusza. Można było ją oglądać w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie od 18 listopada do 16 grudnia.

Na wystawę składały się 24 plansze przedstawiające życie Jana Nowaka-Jeziorańskiego – począwszy od czasów gimnazjalnych, przez okres wojny, działania w ramach Akcji „N”, wreszcie pobyt w USA, kiedy został konsultantem Narodowej Rady Bezpieczeństwa USA i współpracował z kolejnymi czterema prezydentami.

Tematem ekspozycji były także związki Jana Nowaka-Jeziorańskiego z Wrocławiem i Ossolineum, gdzie znajduje się obecnie jego bardzo bogate archiwum (dokumenty z działalności politycznej, w tym: skrypty audycji z Radia Wolna Europa, bogata korespondencja m.in. z Jerzym Giedroycem, Gustawem Herlingiem-Grudzińskim, Kazimierzem Wierzyńskim, Witoldem Gombrowiczem).

The exhibition about the famed “Courier from Warsaw” was prepared by the Ossolineum (the National Ossoliński Institute in Wrocław) and the Polish History Museum to mark the 100th anniversary of Jan Nowak-Jeziorański's birth. The exhibition was on display in the University of Warsaw Library from November 18 to December 16.

The exhibition featured 24 display boards showing Nowak-Jeziorański's life – from his time at secondary school through the war and his work for Operation N, and finally his stay in the U.S., where he became an adviser to the National Security Council, working alongside four U.S. presidents.

Another theme of the display was Nowak-Jeziorański's connections with Wrocław and the Ossolineum, where his extensive archive materials are maintained today, including documents from his political activities, scripts from Radio Free Europe broadcasts and a wealth of correspondence with individuals such as the influential émigré editor Jerzy Giedroyc, and the writers Gustaw Herling-Grudziński, Kazimierz Wierzyński and Witold Gombrowicz.

MULTIMEDIALNE WYSTAWY NA GOOGLE CULTURAL INSTITUTE

MULTIMEDIA EXHIBITIONS FOR THE GOOGLE CULTURAL INSTITUTE

W 2014 r. Muzeum przygotowało trzy nowe wystawy na internetowej platformie Google Cultural Institute. 4 czerwca, z okazji 25. rocznicy wolnych wyborów, odsłonięta została wystawa „Polska droga do wolności w obiektywie Erazma Ciołka” – fotoreporterski obraz kolejnych przełomowych wydarzeń, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce, a następnie w Europie Środkowo-Wschodniej. Unikatowe zdjęcia Erazma Ciołka – opozycjonisty, który dekadę życia poświęcił w dużej mierze „Solidarności” – pokazują drogę społeczeństwa polskiego do wyborów 4 czerwca 1989 r., a także najważniejsze wydarzenia od pierwszej pielgrzymki Papieża Jana Pawła II do Polski w czerwcu 1979 r., aż po zaprzysiężenie Lecha Wałęsy na Prezydenta RP w grudniu 1990 r.

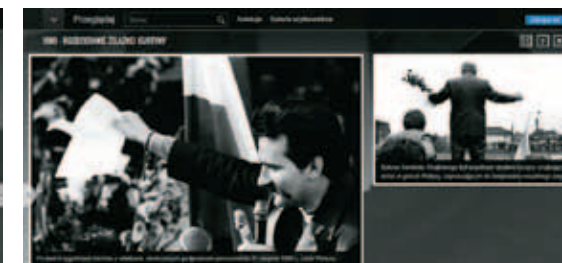
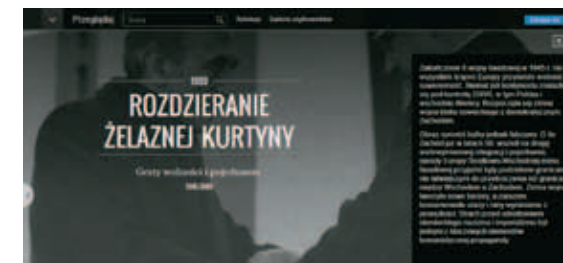
19 września zainaugurowana została wystawa „Witold Pilecki”, prezentująca losy współzałożyciela Tajnej Armii Polskiej i żołnierza Armii Krajowej – od urodzenia w 1901 r., przez działalność konspiracyjną i organizowanie ruchu oporu w KL Auschwitz, aż po skazanie przez władze komunistyczne Polski Ludowej na karę śmierci w 1948 r.

13 listopada, z okazji 25-lecia wydarzeń Jesieni Ludów, powstała nowa wirtualna wystawa pt. „Rozdzieranie żelaznej kurtyny. Gesty wolności i pojednania.

The museum prepared three new exhibitions for the Internet platform Google Cultural Institute in 2014. On June 4, to mark the 25th anniversary of free elections, the museum organized the exhibition “Polish Road to Freedom in Erazm Ciołek’s Lens,” of photojournalistic images of the succession of groundbreaking events that led to the fall of communism in Poland and, in turn, throughout Central and Eastern Europe. The unique photos of Erazm Ciołek – an opposition activist who dedicated almost a decade of his life to Solidarity – show the path that led Polish society to the elections of June 4, 1989, and key events from the first pilgrimage of Pope John Paul II to Poland in June 1979 to the swearing in of Lech Wałęsa as President of Poland in December 1990.

September 19 was the launch of “Witold Pilecki,” the exhibition presenting the fate of a co-founder of the Secret Polish Army and a soldier of the Home Army – from his birth through his underground activities and organization of the resistance at the Auschwitz concentration camp, up to his death sentence at the hands of the authorities of the new communist People’s Republic in 1948.

On November 13, on the 25th anniversary of the Autumn of Nations, the virtual exhibition “Tearing the Iron Curtain Apart. Gestures of Freedom and Reconciliation. 1945-1989” was opened. The exhibition presents a selec-

1945-1989”. Wystawa przedstawia wybór obrazów, które w szczególny sposób ukazują polski wkład w obalenie żelaznej kurtyny – solidarność z węgierskimi „bratankami” w czasie rewolucji na Węgrzech w 1956 r.; gest sprzeciwu wobec inwazji na Czechosłowację w 1968 r., jakim było samospalenie Ryszarda Siwca; ukłęknięcie Kanclerza Niemiec Willy’ego Brandta przed pomnikiem Bohaterów Getta w 1970 r.; gesty i słowa Jana Pawła II; zwycięstwo strajkujących i powstanie „Solidarności”, znak „V” pierwszego niekomunistycznego premiera w Europie Środkowo-Wschodniej czy znak pokoju przekazany sobie podczas Mszy Pojednania przez Premiera Tadeusza Mazowieckiego i Kanclerza Niemiec Helmuta Kohla. Wszystkie wystawy można oglądać na stronie www.wystawy.muzhp.pl.

tion of images highlighting the Polish contribution to the fall of the Iron Curtain: the solidarity of Poles with their Hungarian “cousins” during the Hungarian Revolution in 1956; the gesture of opposition to the invasion of Czechoslovakia in 1968 made by Ryszard Siwiec, who set himself ablaze in public; German Chancellor Willy Brandt’s kneeling before the Monument to the Ghetto Heroes in Warsaw in 1970; the gestures and words of John Paul II; the victory of strikers and the creation of Solidarity, the V-for-victory sign of the first non-Communist prime minister in Central and Eastern Europe in the post-war era, and the sign of peace exchanged between Polish Prime Minister Tadeusz Mazowiecki and German Chancellor Helmut Kohl during the Mass of Reconciliation.

All these exhibitions can be seen at www.wystawy.muzhp.pl.

PROJEKTY EDUKACYJNE
EDUCATIONAL PROJECTS

3

RODZINNE WEEKENDY I LEKCJE NA WYSTAWIE „LONDYN – STOLICA POLSKI” FAMILY WEEKENDS AND LESSONS AT THE “LONDON – THE CAPITAL OF POLAND” EXHIBITION

Uzupełnieniem wystawy „Londyn – stolica Polski” były atrakcje przygotowane dla rodzin z dziećmi. Znalazły się wśród nich warsztaty dla dzieci, spotkania z pisarzami: Łukaszem Wierzbickim – autorem książki *Dziadek i niedźwiadek*, i Maryną Miklaszewską – autorką książki *Wojtek z Armii Andersa*.

Wystawę zakończył monodram aktora Stanisława Górki „Hemar, wieczny tułacz”, podczas którego zaprezentowane zostały piosenki oraz monolog poety i satyryka Mariana Hemara.

Muzeum przygotowało również lekcje muzealne dla szkół ponadpodstawowych na temat dziejów emigracji londyńskiej i jej dziedzictwa.

The exhibition “London – the Capital of Poland” was supplemented by attractions prepared for families with children. These included workshops for children and meetings with Łukasz Wierzbicki, author of *Grandpa and a Bear Cub (Dziadek i niedźwiadek)*, and Maryna Miklaszewska, author of *Wojtek of Anders’ Army (Wojtek z Armii Andersa)*.

The exhibition concluded with the one-man play performed by Stanisław Górka, *Hemar, the Eternal Wanderer (Hemar, wieczny tułacz)*, featuring songs and monologues written by poet and satirist Marian Hemar.

The museum also prepared special lessons for secondary-school pupils about the accomplishments of London émigrés and their heritage.

„WNOSZĘ PROJEKT USTAWY...” – GRA PLENEROWA “I HEREBY PROPOSE THE BILL...” – OUTDOOR GAME

Z okazji 25. rocznicy działalności odrodzonego Senatu RP Muzeum Historii Polski przygotowało grę plenerową „Wnoszę projekt ustawy...” dla dzieci i dorosłych. Scenariusz gry odtwarzał proces legislacyjny – od podjęcia inicjatywy ustawodawczej, aż do ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw, ze szczególnym uwzględnieniem roli Senatu. Gra realizowana była na zlecenie Kancelarii Senatu RP.

To mark the 25th anniversary of the rebirth of the Polish Senate, the Polish History Museum prepared an outdoor game, “I hereby propose the bill...” for children and adults.

The game replicated the legislative process – from the initial draft of a bill to its publication in the Journal of Laws, highlighting the role of the Senate. The game was organized at the request of the Chancellery of the Senate.

PAKIET EDUKACYJNY DO FILMU „MIASTO 44” EDUCATIONAL PACK FOR THE FILM WARSAW’44

Muzeum, we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, przygotowało pakiet edukacyjny dla szkół do filmu w reżyserii Jana Komasy „Miasto 44”. Pakiet zawiera scenariusze lekcji, relacje świadków i zbiór źródeł, dzięki czemu jest cennym uzupełnieniem treści filmu. Projekt został zaprezentowany nauczycielom podczas specjalnej projekcji w kinie.

In collaboration with the Institute of National Remembrance, MHP prepared an educational pack for schools to accompany director Jan Komasa’s feature film *Warsaw’44*. The pack contained lesson plans, witness accounts and a selection of sources, making it a valuable supplement to the newly released film. The pack was given to teachers at special screenings of the movie.

OFERTA EDUKACYJNA – GRY PRZESTRZENNE EDUCATIONAL ACTIVITIES – ACTIVITY GAMES

W ofercie edukacyjnej MHP znajdują się dwie gry: „Odkryj II RP”, w której uczestnicy udają się w podróż po 20-lecie międzywojennym, i „Dekada 79-89”, prezentująca życie w ostatniej dekadzie PRL-u. Gry wypożyczone są bezpłatnie, szkoła ponosi jedynie koszty transportu. Więcej informacji: www.edukacja.muzhp.pl.

MHP's educational activities include two games: "Discover the Second Republic," in which participants travel back to the inter-war period, and "Decade, '79-89," presenting life in the final decade of the Polish People's Republic. The games can be borrowed for free; schools only need to cover shipping costs. For more information, go to: www.edukacja.muzhp.pl.

WSPÓŁPRACA POLSKO-LITEWSKA - WYMIANA DOŚWIADCZEŃ POLISH-LITHUANIAN COOPERATION - EXCHANGE OF EXPERIENCES

W dniach 27-30 marca Muzeum współorganizowało ze Stowarzyszeniem Forum Współpracy i Dialogu Polska-Litwa oraz Fundacją im. prof. Geremka pobyt studyjny w Warszawie dziesięciu dyrektorów szkół średnich z Litwy. Dyrektorzy spotykali się z przedstawicielami środowiska naukowego, szkolnego oraz muzealniczego. Podczas pobytu odbyło się także otwarte spotkanie dla nauczycieli i dyrektorów warszawskich szkół poświęcone perspektywom współpracy pomiędzy polskimi i litewskimi szkołami licealnymi.

7 kwietnia Muzeum przygotowało dla grupy 24 uczniów z Litwy grę historyczną związaną z przemianami lat 70. i 80. XX wieku w Polsce.

From March 27-30, the museum, together with the Polish-Lithuanian Forum for Cooperation and Dialogue and the Bronisław Geremek Foundation, co-organized a study trip to Warsaw for ten principals of middle schools in Lithuania. The principals met with representatives of academia, secondary schools and museums. During the visit, meetings were also arranged with teachers and principals from Warsaw schools to discuss prospects for cooperation between Polish and Lithuanian secondary schools.

On April 7, the museum prepared a history game for 24 Lithuanian pupils about changes in Poland in the 1970s and 1980s.

KONFERENCJA POŚWIĘCONA PROMETEIZMOWI PROMETHEANISM CONFERENCE

„Prometeizm po 1 września 1939 r.” to tytuł czwartej międzynarodowej konferencji, która odbyła się w dniach 26-28 października na Uniwersytecie Warszawskim. Organizatorem było Studium Europy Wschodniej UW oraz czasopismo „Nowy Prometeusz”, a Muzeum Historii Polski współorganizowało wydarzenie. Konferencja poświęcona była prezentacji badań naukowych dotyczących prometeizmu po 1 września 1939 r. Oprócz naukowców z Polski swoje wystąpienia zaprezentowali badacze z Ukrainy, Azerbejdżanu, Gruzji, Kazachstanu, Francji i Stanów Zjednoczonych.

“Prometheanism after September 1, 1939” was the title of the fourth international conference, which took place from October 26-28 at the University of Warsaw. It was organized by the Centre for East European Studies of the University of Warsaw, the periodical “New Prometheus” and the Polish History Museum. It was devoted to presenting research into Prometheanism after September 1, 1939. Along with researchers from Poland, the conference featured speakers from Ukraine, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, France and the United States.

5. ŚWIATOWY KONGRES POLSKIEGO INSTYTUTU NAUKOWEGO W AMERYCE (PIASA) 5TH WORLD CONGRESS OF THE POLISH INSTITUTE OF ARTS AND SCIENCES OF AMERICA (PIASA)

Muzeum współorganizowało wraz z PIASA, Uniwersytetem Warszawskim, Instytutem Pamięci Narodowej i Ministerstwem Spraw Zagranicznych 5. Światowy Kongres PIASA w Warszawie (20-23 czerwca). Kongres był największym zjazdem naukowców i środowiska polsko-amerykańskiego w Polsce. Podczas 49 paneli dyskusyjnych z różnych dziedzin szczególny akcent położono na nauki historyczne.

The museum co-organized, together with PIASA, the University of Warsaw, the Institute of National Remembrance and the Ministry of Foreign Affairs, the 5th World Congress of PIASA in Warsaw (June 20-23). The congress was the largest gathering in Poland of academics from Polish-American circles. During 49 discussion panels in various fields, particular emphasis was placed on the subject of history.

Prof. Leszek Balcerowicz wygłasza wykład „Poland’s Transformation in Comparative Perspective”

Prof. Leszek Balcerowicz delivering his lecture “Poland’s Transformation in Comparative Perspective”

Prof. James Pula – Purdue University, wiceprezes PIASA

Prof. James Pula, Purdue University, Vice President of PIASA

Prof. Mieczysław B. Biskupski – Central Connecticut State University, prezes PIASA

Prof. Mieczyslaw B. Biskupski, Central Connecticut State University, President of PIASA

ARMIA ANDERSA W STANACH ZJEDNOCZONYCH ANDERS' ARMY IN THE UNITED STATES

W Polish Mission w Orchard Lake w Stanach Zjednoczonych można było obejrzeć wystawę przygotowaną przez Muzeum Historii Polski opowiadającą o postaci generała Władysława Andersa, dowódcy Armii Polskiej w ZSRR i II Korpusu Wojska Polskiego oraz losach jego żołnierzy, a także ludności cywilnej, wyprowadzonej przez niego z łagrow Rosji Sowieckiej. Zwiedzający mogli zapoznać się z unikatowymi zdjęciami i mapami przedstawiającymi dzieje Armii Andersa oraz przeczytać fragmenty na co dzień niedostępnych archiwalnych dokumentów. Inauguracja projektu odbyła się 17 września.

Przedsięwzięcie jest kontynuacją projektu edukacyjnego stworzonego przez Muzeum Historii Polski w 2007 r., kiedy to – w ramach obchodów Roku Generała Andersa ogłoszonego przez Senat RP w Polsce – Muzeum wspólnie z Imperial War Museum w Londynie i przy współpracy z Filmoteką Narodową zorganizowało przegląd filmowy „Polish Paths to Freedom” popularyzujący wiedzę o najnowszej historii naszego kraju za pośrednictwem kina.

An exhibition prepared by the Polish History Museum about General Anders, commanding officer of the Polish Army in the USSR and the Polish II Corps, as well as the fates of his soldiers and the civilian population he led out of camps in Soviet Russia, was displayed in the U.S. in the Polish Mission in Orchard Lake, Michigan. Visitors could see unique photos and maps showing the deeds of Anders' Army, as well as read excerpts of rarely seen archive documents. The project opened on September 17.

The undertaking was a continuation of an educational project begun by the Polish History Museum in 2007, when as part of the celebrations of the Year of General Anders, declared by the Polish Senate, the museum along with the Imperial War Museum in London and the National Film Archive (Filmoteka Narodowa) organized the film festival "Polish Paths to Freedom," which promoted knowledge about our country's recent history using the medium of cinema.

FUNDUSZ STYPENDIALNY GRANTS

Celem Funduszu prowadzonego przez Muzeum Historii Polski jest wspieranie badań naukowych nad historią Polski, a także przedsięwzięć propagujących za granicą wiedzę o dziejach naszego kraju. Oferta stypendialna adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski. W ramach działania Muzeum na rzecz promocji otwartej nauki i jak najszerzej dostępności efektów pracy wspieranej ze środków publicznych, począwszy od VII edycji Funduszu, powstałe w oparciu o zgromadzone w czasie trwania stypendium materiały publikowane będą na wybranej przez stypendystę otwartej licencji Creative Commons.

W marcu 2014 r. rozstrzygnięta została VII edycja Funduszu Stypendialnego. Nagrodzonych zostało 15 projektów badawczych.

Więcej informacji: www.stypendia.muzhp.pl.

The aim of the Polish History Museum's Fund is to support academic research into Poland's history, as well as undertaking the promotion abroad about knowledge of our country's history. Grants are available to foreigners studying Polish history or who want to study it. As part of the museum's activities to promote open research and the widest availability of results of publicly funded work, materials collected during a grant are to be published under a Creative Commons license, beginning with the most recent, 7th edition of the Fund.

In March 2014, the results of the 7th edition of the Grant Fund were announced. Fifteen research projects received funding.

For more information, go to: www.stypendia.muzhp.pl.

PROJEKTY FILMOWE
FILM PROJECTS

5

PRZEGLĄD FILMOWY „WIELKA WOJNA. 100. ROCZNICA” FILM FESTIVAL “THE GREAT WAR. 100TH ANNIVERSARY”

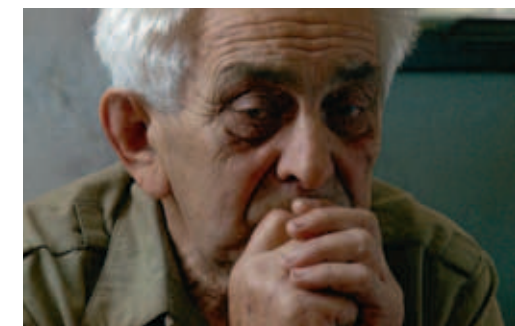
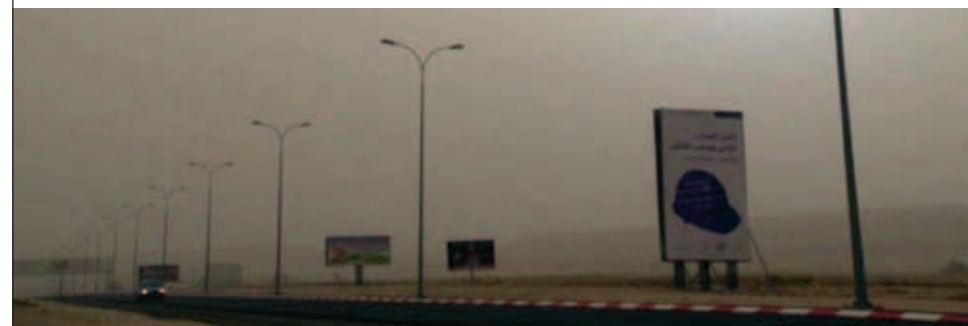
On the 100th anniversary of the outbreak of the First World War, the National Film Archive (Filmoteka Narodowa) and the Polish History Museum, together with such institutions as the Goethe-Institute, the French Institute, the Slovakian Institute and the Czech and Austrian Cultural Forums, prepared a series of films showing the world during the Great War. The event began on October 16 with a screening of the Polish silent film *Madmen* (*Szaleńcy*, 1928) by Leonard Buczkowski, with live orchestra music conducted by Rafał Rozmus.

W 100. rocznicę wybuchu I wojny światowej Filmoteka Narodowa i Muzeum Historii Polski, we współpracy z instytucjami takimi jak: Goethe Institut, Instytut Francuski, Instytut Słowacki, Czeskie Centrum i Austriackie Forum Kultury, przygotowały przekrojowy przegląd filmowy opisujący losy świata w okresie Wielkiej Wojny. Przegląd został otwarty 16 października seansem niemej polskiego filmu „Szaleńcy” Leonarda Buczkowskiego z 1928 r., z muzyką na żywo w wykonaniu orkiestry pod batutą Rafała Rozmusa.

Od 16 października do 18 grudnia w warszawskim kinie Iluzjon można było obejrzeć filmy fabularne m.in. „Ścieżki chwały” Stanleya Kubricka, „Towarzysze broni” Jeana Renoira czy „Gallipoli” Petera Weira i dokumenty nigdy dotąd nie prezentowane w Polsce, zawierające autentyczne materiały zarejestrowane w czasie wojny. Filmy wyprodukowane zostały we Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii i Polsce. Projekcje poszczególnych filmów opatrzone zostały słowem wstępnym specjalistów – historyków, socjologów, filmoznawców.

From October 16 to December 18 at Kino Iluzjon in Warsaw, feature films were shown, including Stanley Kubrick's *Paths of Glory*, Jean Renoir's *Grand Illusion* and Peter Weir's *Gallipoli*, as well as documentaries never before shown in Poland containing authentic material filmed during the war. The films were made in France, Germany, Great Britain and Poland. Individual films were accompanied by a spoken introduction by specialists, including historians, sociologists and film experts.

„TAK DALEKO, TAK BLISKO” SO CLOSE, AND YET SO FAR

Film w reżyserii Anny Kuśmierczyk przedstawia losy osób, które doświadczyły II wojny światowej pod okupacją sowiecką, konsekwencje deportacji, rozdzielenia i niemożności powrotu do Polski do końca życia. Jest to także opowieść o pamięci, budowaniu tożsamości w nowym miejscu, zerwanych i na nowo budowanych więziach, o miejscu i znaczeniu przeszłości w teraźniejszości.

Wyprodukowany przez Muzeum film powstał w ramach projektu „Rodziny rozdzielone przez historię” (www.rodziny.muzhp.pl).

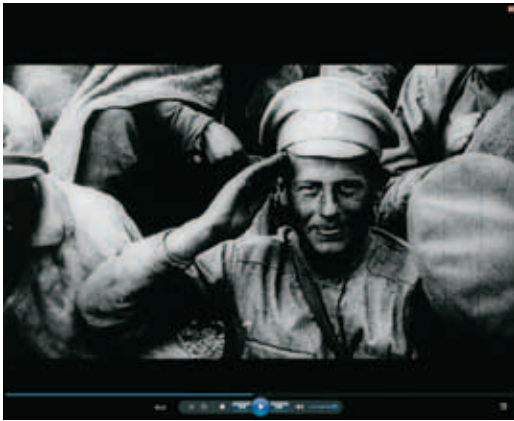
Film w 2014 r. był prezentowany na 54. Krakowskim Festiwalu Filmowym (30 maja) i 24. Festiwalu Mediów „Człowiek w zagrożeniu” w Łodzi (19 listopada) oraz na targach towarzyszących Festiwalowi Filmu Dokumentalnego i Animowanego DOK w Lipsku (27 października–2 listopada). Promocja filmu wspierana jest przez Krakowską Fundację Filmową.

This film, directed by Anna Kuśmierczyk, follows the fates of the people who experienced the Second World War under Soviet occupation, portraying the consequences of deportations, separation and the inability to return to Poland for the rest of their lives. It is also a story about memory, constructing an identity in a new place, broken and rebuilt connections, and the place and significance of the past in the present.

The film, which the museum produced, was part of the “Families Separated by History” project (www.rodziny.muzhp.pl).

In 2014, the film was shown at the 54th Kraków Film Festival (May 30), the 24th Media Festival “Man Under Threat” in Łódź (November 19), and at fairs accompanying the Festival of Documentary and Animated Films DOK in Leipzig (October 27 – November 2). The film’s promotion received support from the Kraków Film Foundation.

MHP TV

W ramach projektu MHP TV na stronach internetowych Muzeum oraz portalach społecznościowych (m.in. YouTube, Dailymotion oraz Vimeo) systematycznie zamieszczane są krótkie filmy dokumentalne. Głównym celem inicjatywy jest promocja historii Polski oraz działalności Muzeum.

W 2014 r. powstały cztery filmy tematyczne poświęcone ważnym wydarzeniom związanym z historią Polski: „4 czerwca – barwy kampanii” opowiadający o pierwszych wyborach z udziałem opozycji antykomunistycznej – przygotowany we współpracy z Telewizją Polską z okazji 25. rocznicy wyborów 4 czerwca 1989 r., „Straszna wojna” prezentujący skutki I wojny światowej, „Rzeczpospolita niezłomnych” o rządzie na emigracji w Wielkiej Brytanii oraz „25 lat przemian gospodarczych w Polsce” we współpracy z Forum Obywatelskiego Rozwoju.

As part of the MHP TV project, short documentary films are regularly placed on the museum's website and on social media (including YouTube, Dailymotion and Vimeo). The main aim of the initiative is to promote the museum's activities and knowledge of Polish history.

In 2014, four films devoted to important events in Polish history were produced: *June 4th – Campaign Colours* about the first post-war elections involving the anti-Communist opposition, prepared in collaboration with Polish Television (Telewizja Polska) to mark the 25th anniversary of the elections of June 4, 1989; *Horrid War* about the aftermath of the First World War; *Indomitable Republic* about the government-in-exile in Great Britain; and *25 Years of Economic Change in Poland*, in collaboration with the Civic Development Forum.

Węzły pamięci niepodległej Polski

Nodes of Memory in Independent Poland

REDAKCJA / EDITED BY: Z. Najder, A. Machcewicz, M. Kopczyński,
R. Kuźniar, B. Sienkiewicz, J. Stępień, W. Włodarczyk
WYDAWCA / PUBLISHER: SIW Znak, Muzeum Historii Polski w Warszawie,
Fundacja Węzły Pamięci

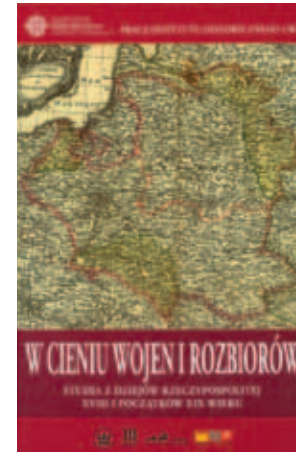

Węzły pamięci niepodległej Polski to leksykon 383 pojęć, które określają polską tożsamość, zwięźczenie czteroletniej pracy grupy znamienitych polskich historyków, socjologów, literaturoznawców i przedstawicieli innych dyscyplin humanistycznych, koordynowanej przez Muzeum Historii Polski we współpracy z Fundacją Węzły Pamięci. Autorzy publikacji odpowiadają m.in. na pytanie, w imię jakiej Polski przedzierali się na Zachód ochotnicy do Polskich Sił Zbrojnych oraz żołnierze Armii Krajowej. Te hasła razem tworzą portret polskości, z którym utożsamiały się pokolenia II Rzeczypospolitej. Autorzy przypominają spuściznę kulturową państwa wieloetnicznego i wielokulturowego, tradycję Polski obywatelskiej pojmowanej przez kolejne pokolenia jako dobro wspólne.

Publikacja zawiera obszerny wybór fotografii, w większości publikowanych po raz pierwszy, które składają się na obraz II Rzeczypospolitej. Do książki dołączone są dwie płyty CD. Na pierwszej z nich, zatytułowanej *Pieśni i piosenki*, zebrano popularne w II RP utwory muzyczne. Druga płyta *Głosy i dźwięki* zawiera charakterystyczne sygnały masowo słuchanego radia oraz głosy wybitnych postaci naszej historii.

Nodes of Memory in Independent Poland is a lexicon of 383 terms that define Polish identity and represents the culmination of four years of work by a group of renowned Polish historians, sociologists, literary experts and representatives of other disciplines in the humanities, coordinated by the Polish History Museum in conjunction with "Nodes of Memory" Foundation. The authors provide answers to questions including the kind of Poland sought by those who fought in the Home Army or who made their way to the West to fight in the Polish Armed Forces. The terms in the lexicon, taken together, create the portrait of Polishness with which the generation of the Second Republic identified. The authors recall the cultural output of Poland as that of a multi-ethnic and multicultural nation, and emphasize Poland's civic traditions, which have been understood by successive generations as working for the common good.

The volume contains a wide range of photographs, most published for the first time here, which help create a broad view of the era of the Second Republic. The book is accompanied by two CDs: *Songs and Anthems* is a selection of popular music from the Second Republic times, and *Sounds and Voices* contains characteristic radio themes and the voices of outstanding historical figures.

W cieniu wojen i rozbiorów

Studia z dziejów Rzeczypospolitej XVIII i początków XIX wieku

In the Shadow of War and Partitions

A Study of Events in the Republic
in the 18th and Early 19th Centuries

REDAKCJA / EDITED BY: A. Danilczuk, D. Dukwicz, U. Kosińska
WYDAWCA / PUBLISHER: Neriton, Muzeum Historii Polski

Książka jest monografią zbiorową, której problematyka oscyluje wokół punktów zwrotnych historii Rzeczypospolitej XVIII i XIX stulecia, wskazując przede wszystkim na powody słabości i przyczyny upadku państwa. Wiodącym tematem są wojny napoleońskie, wojny o polską sukcesję, rozbiory, konfederacje. Autorzy artykułów są uczniami, współpracownikami i przyjaciółmi prof. Zofii Zielińskiej, której tę monografię zbiorową dedykują z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin.

The book is a collection of essays focusing on the issue of turning points in the history of the 18th and 19th centuries on the lands of the Republic, indicating above all the causes of the state's weakness and its eventual collapse. Dominant themes are the Napoleonic Wars and Poland's struggle for succession, and successive partitions and confederations. The authors of the articles are colleagues, students and friends of Prof. Zofia Zielińska, to whom the book is dedicated on the occasion of her 70th birthday.

Dialog kultur pamięci w regionie ULB

A Dialogue of Cultural Memories in the ULB Region

REDAKCJA / EDITED BY: A. Nikžentaitis, M. Kopczyński
WYDAWCA / PUBLISHER: Muzeum Historii Polski

Publikacja jest owocem dyskusji prowadzonych w latach 2011-2012 podczas serii międzynarodowych seminariów poświęconych pamięci historycznej w regionie ULB (Ukraina – Litwa – Białoruś). Inspiracją dla tego przedsięwzięcia była myśl wybitnych przedstawicieli polskiej emigracji politycznej, Jerzego Giedroycia i Juliusza Mieroszewskiego. Jeszcze w epoce „głębokiego” komunizmu stworzyli oni podstawy ideowe polityki zagranicznej dla niepodległej Polski oparte na trwałym pojednaniu z sąsiednimi narodami.

Publikacja nieodpłatnie dostępna jest w wersji elektronicznej pod adresem: www.muzhp.pl/wydawnictwa.

The volume is the fruit of discussions held in 2011 and 2012 during a series of international seminars devoted to cultural memory in the region of Ukraine, Lithuania and Belarus (ULB). It was inspired by the idea of two outstanding Polish political exiles, Jerzy Giedroyc and Juliusz Mieroszewski. While still in the era of “deep” communism, they created the conceptual foundations of a foreign policy for an independent Poland based on lasting reconciliation with neighbouring nations.

The publication is available free in electronic form at: www.muzhp.pl/wydawnictwa.

Historia Polski od-nowa

Nowe narracje historii
i muzealne reprezentacje przeszłości

Polish History Anew

New Historical Narratives
and Museum Representations of the Past

REDAKCJA / EDITED BY: R. Kostro, K. Wóycicki, M. Wysocki
WYDAWCA / PUBLISHER: Muzeum Historii Polski

Publikacja jest pokłosiem seminarium „Pamięć Europy Środkowej” (2010-2012) i konferencji „Polskie muzea historyczne w kontekście europejskim” (2012). Po 1989 r. polskie muzealnictwo stanęło przed wyzwaniem opowiedzenia historii Polski w nowej epoce. Na przestrzeni przeszło dwudziestu lat zmienił się nie tylko ustrój czy kontekst geopolityczny, ale i wzorce kulturowe decydujące o wiarygodności oraz atrakcyjności opowieści historycznej – w tym narracji muzealnej. Ostatnie lata wskazują nadejście czasu silnych tożsamości narodowych i poszukiwania nowych narracji historycznych.

Publikacja nieodpłatnie dostępna jest w wersji elektronicznej pod adresem: www.muzhp.pl/wydawnictwa.

The publication is the result of the seminar “Central Europe’s Memory” (2010–2012) and the conference “Polish History Museums in a European Context” (2012). Since 1989, Polish museums have faced the challenge of telling Polish history in a new era. Over the last two decades, not only have the political system and geopolitical context changed, but also the cultural models that determine the credibility and attractiveness of a historical narrative – including museum narratives. The events of recent years indicate a rising trend toward strong national identities and a searching for new historical narratives.

The publication is available free in electronic form at: www.muzhp.pl/wydawnictwa.

Powstanie styczniowe w europejskiej ilustracji prasowej

Grafika z kolekcji Krzysztofa Kura

The January Uprising in European Press Illustrations

Images from the Collection of Krzysztof Kur

REDAKCJA / EDITED BY: A. Grochała, E. Milicer, K. Pijanowska

WYDAWCA / PUBLISHER: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
Muzeum Historii Polski

Katalog jest wyjątkowym wydawnictwem okolicznościowym wieńczącym obchody 150. rocznicy powstania styczniowego. Publikacja zawiera ponad 400 XIX-wiecznych grafik podzielonych tematycznie na kategorie: wydarzenia, portrety, typy oraz ubiory ludowe i wojskowe, przedstawienia symboliczne i alegoryczne, satyra, album *En Pologne par Cham*, *Faucheurs de la Mort* (Kosynierzy śmierci) Alexandre'a de Lamothe'a. Każda z grafik opatrzona jest szczegółową informacją o prezentowanym wydarzeniu, miejscu oraz o samej grafice. Dodatkową wartością merytoryczną albumu jest szczegółowe opracowanie, przydatne dla badaczy tematu i hobbystów: biogramy autorów ilustracji, pełna bibliografia oraz indeks ilustracji w czasopismach.

Publikacja otrzymała trzy prestiżowe wyróżnienia: nagrodę Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa „Pro Memoria”, nagrodę „Klio” w kategorii edytorskiej oraz wyróżnienie w konkursie Wydarzenie Muzealne Roku Sybilla 2014.

The catalogue is an exceptional publication commemorating the 150th anniversary of the January Uprising. It contains over 400 illustrations from the 19th century arranged thematically into events, portraits, types of folk dress and military uniforms, symbolic and allegorical representations, satire and the albums *En Pologne par Cham* (*In Poland by Cham*), and *Faucheurs de la Mort* (*The Reapers of Death*) by Alexandre de Lamothe. Each illustration has detailed information about the event depicted, the place it occurred and the illustration itself. Another of the album's assets is the detailed information it contains, which will prove of use to both professional and amateur researchers, including biographical information about the creators of the illustrations, a complete bibliography and an index of illustrations in periodicals. The publication has received three prestigious awards: the “Pro Memoria” award of the Council for the Protection of Struggle and Martyrdom Sites, a “Klio” award for editorial work and an award in the Museum Event of the Year Sybilla 2014 competition.

Kwestia bałtycka The Baltic Question

AUTOR / WRITTEN BY: W. Konopczyński

WYDAWCA / PUBLISHER: Ośrodek Myśli Politycznej,
Muzeum Historii Polski

Kwestia bałtycka, praca prof. Władysława Konopczyńskiego (1880-1952) wydana po raz pierwszy w 1947 r., należy do klasycznych dzieł historiografii polskiej. Jest przekrojowym studium dziejów zmagania o dominację lub choćby obecność nad Bałtykiem, toczonych przez zmieniające się organizmy polityczne, powstające i upadające w tym regionie na przestrzeni jego historii pisanej aż do II wojny światowej. Autor analizuje politykę najważniejszych aktorów nadbałtyckiej rozgrywki – Duńczyków, Szwedów, Niemców, Rosjan, Polaków – ukazuje czynniki, za sprawą których w różnych okresach jedno państwo osiągały w niej przewagę, a inne ponosiły porażki, a nawet przestały odgrywać znaczącą rolę. Kreśląc fascynującą panoramę zmiennych europejskich sojuszy, przedstawia także wpływ na te zmagania Anglii, Holandii, Francji, Austrii i Hiszpanii. Opisując rywalizację potęg, nie zapomina o uwikłanych w nią losach mniejszych plemion, a później narodów. Z jego znakomitej analizy wyłania się bardzo złożony, ale spójny obraz zmagania, których skutki dla polityki europejskiej były niekiedy kluczowe: jedno państwo wynosząc na szczyty, inne spychając na marginesy.

The Baltic Question is a work by Prof. Władysław Konopczyński (1880-1952), first published in 1947. A classic work of Polish historical writing, it is a thorough study of struggles for dominance, or at least a presence, in the Baltic Sea region, between changing political entities that rose and fell in the region over the course of recorded history up to the Second World War. The author analyses the policies of the most important players in the Baltic arena – the Danes, Swedes, Germans, Russians and Poles – showing forces that led both to dominance and disaster during different periods, and in some cases to their ceasing to play a significant role in the region. In describing this fascinating panorama of changing European alliances, the author also shows the influence that England, Holland, France, Austria and Spain had on these struggles. As he describes rivalries between major powers, he doesn't ignore the fates of smaller tribes and, later, nations that became caught up in these conflicts. Out of his analysis a highly complex but coherent picture of these struggles emerges, and of results which were often pivotal in European politics. raising some nations to positions of dominance and pushing others to the margins.

Geneza i ustanowienie Rady Nieustającej

The Genesis and Creation of the Permanent Council

AUTOR / WRITTEN BY: W. Konopczyński

WYDAWCA / PUBLISHER: Ośrodek Myśli Politycznej, Muzeum Historii Polski

W dziejach Polski niewiele było równie interesujących i kontrowersyjnych projektów politycznych jak Rada Nieustająca. Nieliczni zwolennicy uznawali ją za cenny wysiłek reformatorski, zmierzający do tego, by Rzeczpospolita wreszcie otrzymała stały rząd. Krytycy uważali jedynie za kolejny krok na drodze podporządkowywania Polski sąsiednim mocarstwom, zwłaszcza Rosji. Przez dziesięciolecia spierano się o jej praktyczne znaczenie i czy można ją stawiać na równi z innymi europejskimi rządami epoki. Dziś o Radzie Nieustającej mówi się wszakże już niewiele – pozostaje ona w głębokim cieniu Sejmu Czteroletniego. Lekceważenie tej instytucji jest jednak błędem: zwłaszcza nieznanostwo jej genezy uniemożliwia należyte zrozumienie ostatnich dekad I RP. Książka prof. Władysława Konopczyńskiego, jedna z najważniejszych jego prac, pozwala nadrobić te zaległości. Jest zarazem pasjonującą ponadczasową opowieścią o polskiej polityce, której współczesne oblicze – mimo zupełnie innych ram instytucjonalnych – ma zaskakująco wiele wspólnego z jej obrazem z czasów upadku państwa i prób jego ratowania.

Throughout Polish history, there have been few such interesting and controversial political projects as the Permanent Council. Its few supporters regarded it as a valuable effort at reform, aiming to finally provide the Republic with a lasting government. Its critics saw it only as a further step towards subjugating Poland to neighbouring powers, particularly Russia. For decades, scholars have debated its practical significance and whether it can be placed alongside other European governments of the period. Today, however, little is said about the Permanent Council, which has been completely overshadowed by the Four-Year Sejm. However, disregarding this institution would be a mistake; in particular, ignorance of its genesis makes it impossible to properly understand the last decades of the First Republic. This book by Prof. Władysław Konopczyński, one of his most important works, fills this gap. At the same time, it is a passionate, timeless tale of Polish politics, whose modern face – despite an utterly different institutional framework – has a surprising amount in common with this picture of an era when the nation was in decline and an attempt was made to rescue it.

U boku dowódcy AK

Wspomnienia generałowej Komorowskiej

My Life with the Leader of the Polish Resistance

The Memoirs of Irena Komorowska

AUTOR / WRITTEN BY: I. Komorowska

WYDAWCA / PUBLISHER: Bellona, Muzeum Historii Polski

Wspomnienia Ireny Komorowskiej *U boku dowódcy AK* stanowią obraz życia kobiety – polskiej arystokratki – rzuconej w wir dramatycznych wydarzeń XX wieku. Jest to historia ciekawa zarówno dla naukowca – historyka, jak i czytelnika poszukującego intrygującej lektury. Irena Komorowska obracała się w kręgach polskiej kresowej arystokracji i środowisku oficerskim II RP. Podczas wojny i okupacji działała w konspiracji. W momencie wybuchu powstania warszawskiego Irena Komorowska była w ciąży i miała już półtoraroczne dziecko, jednak została w stolicy razem z innymi. Później znalazła się na emigracji w Londynie. Tam warunki życiowe zmusiły ją do pracy zarobkowej, której wcześniej nie знаła. Założyła własne przedsiębiorstwo i dalej angażowała się w organizację polskiego życia kulturalnego na emigracji. Wszystkie te wątki opisane są z właściwymi Irenie Komorowskiej energią, humorem i dystansem do minionych wydarzeń.

The memoirs of Irena Komorowska, *My Life with the Leader of the Polish Resistance*, depict the life of a woman – a Polish aristocrat – who was hurled into the 20th century's whirlwind of dramatic events. It is a history of equal interest to the academic historian and to the reader looking for an intriguing read. Komorowska moved in Polish aristocratic circles of the Eastern borderlands, and among the ranks of military officers in the Second Republic. During the war and the occupation, she was active in the resistance. When the Warsaw Uprising broke out, Komorowska was pregnant and had an 18-month-old baby, yet remained in the capital with her comrades. Later, she was an émigré in London. Conditions there forced her to take paid employment, something she had never known before. She set up her own business and was involved in Polish expatriate cultural life.

Komorowska describes these aspects of her life with energy, humour and distance on events of the past.

Kampania polska 1939

Polityka – społeczeństwo – kultura

The Polish Campaign 1939

Politics – Society – Culture

REDAKCJA / EDITED BY: M. Deszczyński, T. Pawłowski
WYDAWCA / PUBLISHER: Neriton, Muzeum Historii Polski

Praca zbiorowa na temat dziejów II wojny światowej oraz strategii politycznej i wojskowej Polski, Niemiec, Związku Sowieckiego, Francji, Wielkiej Brytanii i innych państw zaangażowanych w jeden z największych dramatów w historii naszego kraju. Publikacja składająca się z 31 artykułów napisanych przez autorów polskich i zagranicznych daje panoramiczny obraz przebiegu wydarzeń m.in. uwarunkowań i skutków decyzji podejmowanych w toku kryzysu dyplomatycznego rozpoczętego jesienią 1938 r., a zakończono rok później samotną walką Rzeczypospolitej z Niemcami i Sowietami.

A collection of works on events of the Second World War and the political and military strategies of Poland, Germany, the Soviet Union, France, Great Britain and other countries involved in one of the biggest dramas in Poland's history. The publication contains 31 articles by Polish and foreign authors, providing a panoramic view of the course of events, including contexts and effects of decisions taken following the diplomatic crisis in autumn 1938 which ended a year later with Poland fighting alone against the Germans and the Soviets.

DEBATY I SPOTKANIA PROMOCYJNE WOKÓŁ PUBLIKACJI DEBATES AND ACTIVITIES TO PROMOTE PUBLICATIONS

Dyskusja pt. „Między Polską naszych pragnień a Polską naszych możliwości”. Od lewej: red. Mateusz Matyszkowicz, dr Małgorzata Bartyzel, Tomasz Wołek, Marek Gadzała, Artur Wołek

The discussion “Between the Poland of Our Desires and the Poland of Our Abilities.” From left: Mateusz Matyszkowicz, Dr. Małgorzata Bartyzel, Tomasz Wołek, Marek Gadzała, Artur Wołek

27 lutego Muzeum zorganizowało debatę wokół wspomnień Leona Wasilewskiego *Piłsudski jakim Go znałem* (wyd. Muzeum Historii Polski, 2013). Wzięli w niej udział: autor wstępu do publikacji – prof. Andrzej Friszke, dr Łukasz Jasina, Michał Sutowski i Piotr Zaremba. Rozmowę poprowadził Robert Kostro.

On February 27, the museum organized a debate on Leon Wasilewski's memoir *Piłsudski As I Knew Him* (Ed. Polish History Museum, 2013). Taking part was the author of the volume's introduction, Prof. Andrzej Friszke, and Dr. Łukasz Jasina, Michał Sutowski and Piotr Zaremba. The discussion was moderated by Robert Kostro.

13 marca z okazji wydania drukiem antologii tekstów z „Polityki Polskiej” – pisma środowiska Ruchu Młodej Polski – Muzeum zorganizowało dyskusję pt. „Między Polską naszych pragnień a Polską naszych możliwości” z udziałem redaktorów i autorów pisma oraz redaktorów antologii, dr. Arturem Wołkiem i dr Małgorzatą Bartyzel.

On March 13, to mark the publication of the anthology *Polish Politics*, a journal of the Young Poland Movement of the 1980s, the museum organized the discussion “Between the Poland of Our Desires and the Poland of Our Abilities,” involving the editors of the anthology, Dr. Artur Wołek and Dr. Małgorzata Bartyzel.

Na przełomie maja i czerwca odbyło się pięć spotkań promocyjnych związanych z wydaniem tomu zbiorowego *Węzły pamięci niepodległej Polski*. Dyskusje, w których udział wzięli znakomici historycy, m.in. prof. Roman Kuźniar, prof. Zdzisław Najder i prof. Andrzej Rottermund, odbyły się w Warszawie, Wrocławiu, Sopocie, Krakowie i Poznaniu.

In late May and early June, five promotional meetings took place connected with the joint publication *Nodes of Memory in Independent Poland*. Discussions featured outstanding historians including Professors Roman Kuźniar, Zdzisław Najder, and Andrzej Rottermund, and took place in Warsaw, Wrocław, Sopot, Kraków and Poznań.

Od lewej: prof. Tomasz Stryjek – Instytut Studiów Politycznych PAN, Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski, prof. Alvydas Nikžentaitis – Instytut Historii Litwy w Wilnie, Šarūnas Adomavičius – Ambasador Republiki Litwy

From left: Prof. Tomasz Stryjek, Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences; Robert Kostro, Director of the Polish History Museum; Prof. Alvydas Nikžentaitis, Institute of Lithuanian History in Vilnius; Šarūnas Adomavičius, Lithuanian Ambassador to Poland

7 listopada w Domu Literatury w Warszawie odbyła się debata o wzajemnych relacjach współczesnej historiografii białoruskiej, litewskiej, polskiej i ukraińskiej, zorganizowana przez Muzeum Historii Polski wspólnie z Forum Dialogu i Współpracy Polska-Litwa oraz Polskim PEN Clubem. Podstawą do dyskusji była wydana przez Muzeum książka *Dialog kultur pamięci w regionie ULB* pod redakcją Alvydasa Nikžentaitisa i Michała Kopczyńskiego. Gościem honorowym spotkania był Ambasador Republiki Litwy Šarūnas Adomavičius. W debacie moderowanej przez Annę Nasiłowską z PEN Clubu udział wzięli: prof. Tomasz Stryjek (Instytut Studiów Politycznych PAN), prof. Alvydas Nikžentaitis (Instytut Historii Litwy w Wilnie) oraz Robert Kostro.

On November 7, in Warsaw's Dom Literatury, a debate took place on mutual relations in Belarusian, Lithuanian, Polish and Ukrainian historical writing today. The debate was co-organized by the Polish History Museum with the Forum for Polish-Lithuanian Dialogue and Cooperation and the Polish PEN Club. At the centre of the discussion was a book published by the museum, *A Dialogue of Cultural Memories in the ULB Region*, edited by Alvydas Nikžentaitis and Michał Kopczyński. The guest of honour at the meeting was the Ambassador of the Republic of Lithuania, Šarūnas Adomavičius. The debate was moderated by Anna Nasiłowska from the PEN Club, and participants included Prof. Tomasz Stryjek (Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences), Prof. Alvydas Nikžentaitis (Institute of Lithuanian History in Vilnius) and Robert Kostro.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA RESEARCH ACTIVITIES

7

HISTORIE POLSKI W XIX WIEKU POLISH HISTORY IN THE 19TH CENTURY

Konferencja zorganizowana przez Muzeum Historii Polski oraz Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego odbyła się 21 stycznia. Celem spotkania była próba porównania syntetycznych ujęć dziejów Polski w XIX w. i przemian, jakie zaszły w spojrzeniu polskiej historiografii na dzieje tego stulecia. W spotkaniu wzięli udział: prof. Andrzej Chwalba, dr Magdalena Gawin, prof. Małgorzata Karpińska, prof. Tomasz Kizwalter, prof. Andrzej Nowak, prof. Andrzej Szwarc i prof. Jerzy Zdrada.

The conference, organized by the Polish History Museum and the Institute of History at the University of Warsaw, took place on January 21. The aim of the meeting was the attempt at a synthetic approach to the history of Poland in the 19th century, and transformations that took place in the views of Polish history writing about events of that century. Participants included Prof. Andrzej Chwalba, Dr. Magdalena Gawin, and Professors Małgorzata Karpińska, Tomasz Kizwalter, Andrzej Nowak, Andrzej Szwarc and Jerzy Zdrada.

Od lewej: prof. Andrzej Chwalba, prof. Jerzy Zdrada, prof. Małgorzata Karpińska, prof. Andrzej Nowak oraz prof. Tomasz Kizwalter

From left: Professors Andrzej Chwalba, Jerzy Zdrada, Małgorzata Karpińska, Andrzej Nowak and Tomasz Kizwalter

RECOVERING FORGOTTEN HISTORY (PRZYWRACANIE ZAPOMNIANEJ HISTORII)

Muzeum kolejny raz było współorganizatorem konferencji naukowej „Recovering Forgotten History. The Image of East-Central Europe in English-Language Textbooks” (12. edycja), którą zorganizowała Fundacja Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej. Konferencja odbyła się w dniach 14-27 czerwca. Celem tego cyklicznego przedsięwzięcia jest zmiana wizerunku Polski i całego regionu środkowoeuropejskiego w anglojęzycznych akademickich podręcznikach historii. W trakcie konferencji odbywały się dyskusje polskich i zagranicznych badaczy zajmujących się historią i kulturą terenów dawnej Rzeczypospolitej oraz współczesnej Polski.

Once again, the museum was co-organizer of the academic conference “Recovering Forgotten History. The Image of East-Central Europe in English-Language Textbooks” (12th edition), with the Foundation for Civic Space and Social Policy. The conference took place from June 14-27. The aim of this cyclical undertaking is to alter the image of Poland and the central European region as a whole in university-level English-language history textbooks. During the course of the conference, there were discussions between Polish and foreign researchers on the history and culture of the lands of the former Republic and of modern Poland.

ŁUDZIE SESJA W CZASIE XIX POWSZECHNEGO ZJAZDU HISTORYKÓW POLSKICH PEOPLE SESSION AT THE 19TH GENERAL ASSEMBLY OF POLISH HISTORIANS

Tematem wiodącym XIX Zjazdu Historyków w Szczecinie w dniach 17-21 września była bardzo szeroko rozumiana problematyka morska, spojrzenie przez pryzmat Bałtyku na losy Polski i kontynentu europejskiego, wskazanie na morze jako czynnika spajającego i ułatwiającego modernizację żyjących nad nim społeczeństw. W czasie XIX Zjazdu MHP było współorganizatorem sesji „Ludzie”, poświęconej w szczególności historii inteligencji polskiej, przemianom społeczeństwa od tradycyjnego do nowoczesnego, sytuacji kobiet na tle przemian cywilizacyjnych oraz stabilizacji i ekspansji i ich wpływowi na modernizację społeczną.

The main theme of the 19th General Assembly in Szczecin from September 17-21 was the maritime problem, broadly understood, looking at the fates of Poland and the European continent and indicating the sea as a factor connecting and enabling the modernization of societies living alongside it. During the 19th Assembly, MHP was co-organizer of the “People” session, devoted in particular to the history of Polish intellectuals, the transformation in society from traditional to modern, the situation of women against the background of civilizational changes, as well as the stabilization and expansion of their influence on the modernization of society.

MIĘDZY NIEZŁOMNOŚCIĄ A REALIZMEM - DZIEDZICTWO DWUDZIESTOWIECZNEJ EMIGRACJI POLITYCZNEJ DEBATA

BETWEEN INDOMITABILITY AND REALISM - THE HERITAGE OF POLITICAL EMIGRATION IN THE 20TH CENTURY DEBATE

28 listopada w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie w ramach 70. rocznicy powołania rządu Tomasza Arciszewskiego odbyła się debata przybliżająca dziedzictwo dwudziestowiecznej emigracji politycznej. Spotkanie zorganizowane przez Muzeum Historii Polski było wydarzeniem towarzyszącym wystawie „Londyn – stolica Polski”. W debacie wzięli udział: prof. Andrzej Friszke (Instytut Studiów Politycznych PAN), Robert Kostro, prof. Tomasz Nałęcz (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Arkady Rzegocki (Uniwersytet Jagielloński).

On November 28 in the University of Warsaw Library, as part of the 70th anniversary of the establishment of the Tomasz Arciszewski government, a debate took place exploring the heritage of political emigration in the 20th century. The meeting was organized by the Polish History Museum, accompanying the exhibition “London – the Capital of Poland.” Participants in the debate included Prof. Andrzej Friszke (Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences), Robert Kostro, Prof. Tomasz Nałęcz (Warsaw University) and Dr. Arkady Rzegocki (Jagiellonian University).

Od lewej: Krzysztof Niewiadomski (moderator, Muzeum Historii Polski), prof. Tomasz Nałęcz (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Arkady Rzegocki (Uniwersytet Jagielloński), Robert Kostro (dyrektor Muzeum Historii Polski), prof. Andrzej Friszke (Instytut Studiów Politycznych PAN)

From left: Krzysztof Niewiadomski (moderator, Polish History Museum), Prof. Tomasz Nałęcz (University of Warsaw), Dr. Arkady Rzegocki (Jagiellonian University), Robert Kostro (Director of the Polish History Museum), Prof. Andrzej Friszke (Institute of Political Studies of the Polish Academy of Sciences)

PROJEKTY INTERNETOWE INTERNET PROJECTS

8

STRONA INTERNETOWA I PROFILE MUZEUM NA PORTALACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

THE WEBSITE AND THE MUSEUM'S PROFILE ON SOCIAL MEDIA

Strona internetowa MHP stanowi cenne źródło informacji na temat najważniejszych wydarzeń z zakresu historii Polski (ze szczególnym uwzględnieniem rocznic) oraz działalności Muzeum.

Aby zachęcić internautów do interakcji na stronie **muzhp.pl** zamieszczone są sondy na temat istotnych wydarzeń bądź postaci historycznych. Przydatnym narzędziem edukacyjnym na stronie **muzhp.pl** jest regularnie uzupełniane kalendarium.

Dodatkowo informacje o bieżących projektach MHP można znaleźć na społecznościowych portalach internetowych takich jak: **Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest, Flickr.**

The MHP website is a valuable source of information on the most important events in the area of Polish history (with particular emphasis on important anniversaries) as well as the museum's activities.

In order to encourage interaction with the **muzhp.pl** website, opinion polls on important events and historical figures are placed there. A useful educational tool on the site is the regularly updated calendar.

Additional information about current MHP projects can be found on various social media. The museum is present on **Facebook, Twitter, Google+, YouTube, Dailymotion, Vimeo, Instagram, Pinterest, Flickr.**

polishhistory.pl

Portal stanowi nowoczesne narzędzie badawcze i swoiste kompendium wiedzy historycznej. Adresowany jest przede wszystkim do naukowców prowadzących badania dotyczące dziejów Polski, ale jego oferta zainteresować może również studentów oraz doktorantów nauk historycznych i humanistycznych, a także wszystkich miłośników historii. Na portalu można znaleźć informacje o konferencjach, seminariach, stypendiach, wydarzeniach i nowych publikacjach. Na bieżąco tworzona jest anglojęzyczna wersja portalu.

The website is a contemporary research tool and a compendium of historical knowledge. It is addressed above all to researchers into Polish history, and may also interest undergraduate and post-graduate students of history and the humanities, and all history lovers. You can find information on the site about conferences, seminars, grants, events and new publications. The English-language version of the site is available and was under expansion through 2014.

SERWIS KOLEKCJA STARYCH DRUKÓW BIH UW

THE WEBSITE OF THE BIH UW COLLECTION OF OLD MANUSCRIPTS

Serwis **starodruki.ihuw.pl** pozwala na przeglądanie zdigitalizowanej kolekcji 609 starych druków ze zbiorów Biblioteki Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Poszczególne starodruki przeglądać można bezpośrednio na stronie lub pobrać je i zapisać na własnym komputerze. Dzięki serwisowi możliwe jest zaprezentowanie materiałów dotąd nie udostępnianych ze względu na zły stan zachowania. Projekt zrealizowany został przez Fundację Naukową Przyjaciół IH UW „Klio” i Muzeum Historii Polski przy dofinansowaniu z programu „Dziedzictwo Cyfrowe” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2014 r. serwis otrzymał wyróżnienie w kategorii „Debiut” w konkursie graficznym Stowarzyszenia Twórców Grafiki Użytkowej na najlepszy projekt.

The **starodruki.ihuw.pl** website makes it possible to view the digitized collection of 609 rare manuscripts from the vaults of University of Warsaw's Institute of History Library. Individual manuscripts can be viewed directly online or downloaded to your computer. Thanks to the service, materials can be displayed that were once unavailable due to their condition. The project was realized by Clio: Friends of the University of Warsaw Institute of History Research Foundation and the Polish History Museum, and was funded by the “Digital Heritage” programme of the Ministry of Culture and National Heritage.

The website received a distinction in 2014 for best design in the “Debut” category of the graphic art competition of the Association of Graphic Designers.

BazHum.pl

Celem programu jest digitalizacja i udostępnienie w internecie najważniejszych polskich czasopism historycznych w bezpłatnym serwisie bazhum.pl. Baza bibliograficzna BazHum rejestruje informacje o zawartości bibliograficznej 440 czasopism i 380 tysięcy artykułów. Wszystkie dane bibliograficzne dostępne są na wolnej licencji. Od maja 2013 r. BazHum znajduje się na liście baz referencyjnych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego uwzględnianych przy ewaluacji czasopism naukowych.

W 2014 r. BazHum uzyskał tytuł „Projektu Roku 2013” w kategorii „Web design” w konkursie graficznym Stowarzyszenia Twórców Grafiki Użytkowej. Autorem projektu graficznego serwisu jest Ilya Navumenka.

The aim of the programme is to digitize and make available on the Internet the most important Polish historical periodicals, using the free bazhum.pl service. The bibliographic BazHum database contains information on the contents of 440 periodicals with some 380,000 articles. All the bibliographical data contained is available on a free license. Since May 2013, BazHum has been on the list of reference databases of the Ministry of Science and Higher Education, used in evaluating academic periodicals.

BazHum won “Design of the Year 2013” in the “Web design” category in the graphic art contest of the Association of Graphic Designers in 2014. The website’s graphic design was created by Ilya Navumenka.

dzieje.pl

MULTIMEDIALNY PORTAL HISTORYCZNY MULTIMEDIA HISTORY WEBSITE

Muzeum Historii Polski wspólnie z Polską Agencją Prasową w ramach wsparcia z MKiDN prowadzi stronę internetową o tematyce historycznej: dzieje.pl. Portal dzieje.pl to kilkaset tekstów dotyczących najnowszej historii Polski oraz bogato ilustrowany codzienny serwis historyczny i kalendarium historyczne. Strona, obok informacyjnej, pełni funkcję edukacyjną. Można na niej znaleźć specjalnie przygotowane moduły i materiały o ważnych wydarzeniach historycznych i rocznicach. W 2014 r. przygotowane zostały specjalne zakładki multimedialne i filmy dokumentalne m.in. na temat 25. rocznicy wyborów 4 czerwca 1989, 100. rocznicy urodzin Jana Karłowicza, 100. rocznicy wybuchu I wojny światowej, 100. rocznicy powstania Legionów Polskich oraz 90. rocznicy urodzin Zbigniewa Herberta. Ponadto został rozbudowany kalendarz historyczny: powstał nowy moduł „Daty” – kalendarium dat rocznych prezentujących wydarzenia historyczne w podziale na poszczególne lata (966-2014) oraz epoki: średniowiecze, epoka nowożytna, XIX, XX i XX w. Portal dzieje.pl obejmuje swoim patronatem medialnym wiele wydarzeń o charakterze historycznym i kulturalnym. W 2014 r. zaangażował się m.in. w akcję „Zapał znicz pamięci”, która miała na celu upamiętnienie zamordowanych przez Niemców 40 tys. polskich obywateli z terenów siłą włączonych do III Rzeszy na początku II wojny światowej. Portal patronował również wystawie „Legiony Polskie 1914-1918”, prezentowanej w Muzeum Narodowym w Krakowie.

The Polish History Museum, together with the Polish Press Agency, and supported by the Ministry of Culture and National Heritage, administers the history website dzieje.pl. The site consists of several hundred texts on Poland’s most recent history, and a richly illustrated daily history service and calendar. In addition to providing information, the website fulfills an educational role. On it, you can find specially prepared modules and materials about historical events and anniversaries. Special multimedia tabs and documentary films in 2014 included topics such as the 25th anniversary of the elections on June 4, 1989, the 100th anniversary of the birth of wartime emissary Jan Karłowicz, the 100th anniversary of the outbreak of the First World War, the 100th anniversary of the creation of the Polish Legions, and the 90th anniversary of the birth of the poet Zbigniew Herbert. The historical calendar has now been extended to include a new module, “Dates” – a calendar of anniversaries presenting historic events divided by year (966 to 2014) and by epoch: mediaeval, modern and the 19th and 20th centuries.

The dzieje.pl website is a media sponsor of numerous historical and cultural events. It was involved in the “Light a Memorial Candle” event in 2014, to commemorate the 40,000 Polish citizens murdered by Germans in areas forcibly annexed into the Third Reich at the beginning of the Second World War. It was also a patron of the exhibition “Polish Legions 1914-1918,” presented at the National Museum in Kraków.

SMOLEŃSKIE PORTRETY SMOLENSK PORTRAITS

W 2014 r. Muzeum kontynuowało projekt, którego założeniem jest zbieranie materiałów o wszystkich ofiarach katastrofy z 10 kwietnia 2010 r. w celu uzyskania i zachowania najpełniejszego, wielowymiarowego portretu tych osób. Podstawową metodą dokumentacji jest nagrywanie rozmów z bliskimi, znajomymi, współpracownikami oraz pozyskiwanie i przypominanie materiałów już nagranych, wydanych lub opublikowanych.

Rezultatem projektu jest unikatowe archiwum złożone z wyników kwerend, nagrań, ikonografii, tekstów, mogące służyć do celów wystawienniczych czy naukowych.

Strona internetowa projektu: www.smolensk.muzhp.pl.

smolensk.muzhp.pl

The museum continued a project in 2014 intended to gather materials on all victims of the catastrophic crash of the presidential jetliner at Smolensk on April 10, 2010, aimed at acquiring and preserving the fullest possible multi-dimensional portrait of the passengers and crew. The basic method used to document their lives is recordings of conversations with their immediate families, friends and colleagues, while collecting materials that were previously recorded, broadcast or published.

The project has resulted in a unique archive composed of diverse recordings, images and texts acquired to date, which can be used for exhibition or research purposes. The project can be visited online at: www.smolensk.muzhp.pl.

RODZINY ROZDZIELONE PRZEZ HISTORIĘ FAMILIES SEPARATED BY HISTORY

Od 2007 r. Muzeum Historii Polski realizuje projekt „Rodziny rozdzielone przez historię”. Jego celem jest udokumentowanie jednego z najważniejszych polskich doświadczeń XX w., jakim było rozdzielanie rodzin w latach 1939-1989, wynikające z przesiedleń i wywózek w okresie wojny, jak też decyzji o emigracji na Zachód z przyczyn politycznych lub ekonomicznych w okresie PRL-u.

Do projektu wciąż zbierane są kolejne relacje świadków, ich historie. Na stronie internetowej projektu zamieszczane są fragmenty wspomnień i towarzyszące im materiały.

The Polish History Museum has been carrying out the “Families Separated by History” project since 2007. It aims to document one of the most important experiences of Poland in the 20th century, namely the separation of families between 1939 and 1989 as a result of resettlements and expulsions during the war, or decisions to emigrate to the West for political or economic reasons during the period of the Polish People’s Republic.

Witness testimonies and stories are still being collected. On the project’s website, excerpts are available of recollections and accompanying materials.

rodziny.muzhp.pl

INNE PROJEKTY
OTHER PROJECTS

9

PATRIOTYZM JUTRA PATRIOTISM OF TOMORROW

To program realizowany od 2006 r. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Muzeum Historii Polski prowadzi go od 2009 r. Celem „Patriotyzmu Jutra” jest wspieranie ważnych i oryginalnych inicjatyw związanych z historią Polski oraz upamiętnieniem wydarzeń i postaci istotnych dla dziejów kraju. Program adresowany jest m.in. do organizacji pozarządowych, lokalnych stowarzyszeń, bibliotek, domów kultury.

W 2014 r. zespół sterujący programem „Patriotyzm Jutra” rozpatrzył blisko 1020 wniosków, a 107 otrzymało dotacje. Wybrany projektom przyznano od 5 tys. do ponad 30 tys. złotych. Łączna suma dotacji wyniosła 2 mln złotych.

Nowością w 2014 r. było pilotażowe włączenie do programu rekomendacji udostępnienia wyników projektu mających cechy utworu na zasadach wolnych licencji. Otwarte licencje umożliwiają efektywne wykorzystanie pieniędzy publicznych, pozwalając na powtórne wykorzystanie materiałów, które zostały za nie stworzone. Przygotowany został krótki poradnik dla beneficjentów, w którym można było znaleźć odpowiedzi na pytania o to, co może być zakwalifikowane jako utwór w projekcie, jak działają wolne licencje, w jaki sposób oznaczać prawidłowo licencje i o co zadbać przy ich pozyskiwaniu. Uruchomiona została także strona z internetowym kursem podstaw prawa autorskiego i wolnych licencji: wolnelicencje.muzhp.pl.

This programme, funded by the Ministry of Culture and National Heritage, has been ongoing since 2006. The Polish History Museum has been in charge of it since 2009. The aim of “Patriotism of Tomorrow” is to support significant original initiatives associated with Polish history and the commemoration of important events and figures in the nation’s history. The programme is addressed to NGOs, local associations, libraries and community centres, among others.

The group steering the “Patriotism of Tomorrow” programme examined almost 1,020 applications in 2014, of which 107 received grants. The chosen projects received from 5,000 to over 30,000 PLN. The total amount of grants was 2 million PLN.

A new pilot scheme in 2014 included a recommendation into the programme for making available project results in the form of a work on the basis of a free license. The open license makes possible the effective use of public funds, allowing repeated use of the materials created using it. A brief guide was prepared for those who receive grants, explaining what could be qualified as a work within the programme, how a free license works, how to properly mark the license, and what to check upon receiving one. Additionally, an online course on the basics of copyright law and free licenses was set up: wolnelicencje.muzhp.pl.

Kadry z filmu „Niepamięć”
Film stills from the movie „Oblivion”

WYDARZENIE HISTORYCZNE ROKU 2013 HISTORICAL EVENT OF THE YEAR 2013

Od lewej: Małgorzata Omilanowska – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Jacek Michałowski – szef Kancelarii Prezydenta RP, Barbara Borys-Damięcka – senator RP

From left: Małgorzata Omilanowska, Minister of Culture and National Heritage; Jacek Michałowski, Head of the Chancellery of the President of Poland; Senator Barbara Borys-Damięcka

Plebiscyt organizowany był przez Muzeum Historii Polski i portal historia.org.pl. Jego celem jest uhonorowanie organizatorów, twórców oraz inicjatorów najciekawszych przedsięwzięć historycznych.

W 2014 r. na konkurs nadesłano ponad 70 zgłoszeń z całego kraju, spośród których jury wybrało finałową dziesiątkę. W internetowym głosowaniu zwyciężył projekt edukacyjny „Magia Ogrodów” przygotowany przez Muzeum Architektury we Wrocławiu. Drugie miejsce zajął projekt wykopaliskowy „Reduta Ordon. Odkrycie reliktów fortyfikacji obronnych Warszawy z czasów Powstania Listopadowego” zorganizowany przez Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie, a na trzecim miejscu uplasowało się Mobilne Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Uroczysta gala wręczenia zwycięskiej statuetki i dyplomów odbyła się 14 maja w Pałacu na Wyspie – Łazienki Królewskie w Warszawie.

Patronat honorowy nad plebiscytem objął Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski.

The vote was organized by the Polish History Museum and the website historia.org.pl. Its aim is to honour the organizers, creators and initiators of the most interesting history-related events held in the previous year.

Over 70 applications from across the country were received in 2014, from which 10 finalists were chosen. The winner of the online vote was the educational project “The Magic of Gardens,” prepared by the Museum of Architecture in Wrocław. Second place went to the excavation project “Ordon’s Redoubt. Discovering Remnants of the Defensive Fortifications of Warsaw from the Period of the November Uprising,” organized by the National Archaeological Museum in Warsaw; third place went to the Mobile Museum of the Wielkopolska Uprising.

The awards ceremony, during which statuettes and diplomas were presented, took place on May 14 at the Palace on the Isle in the Royal Łazienki Gardens (Łazienki Królewskie) in Warsaw.

Honorary patron of the vote was Minister of Culture and National Heritage Bogdan Zdrojewski.

Marek Stremecki – rzecznik Muzeum Historii Polski, aktorka Joanna Moro
Marek Stremecki, Polish History Museum spokesperson, actress Joanna Moro

Przedstawiciele Muzeum Architektury we Wrocławiu odbierają nagrodę z rąk Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Małgorzaty Omilanowskiej, dyrektora Muzeum Historii Polski Roberta Kostro oraz redaktor naczelnej historia.org.pl Sylwii Szyc, pierwsze miejsce WHR 2013

Representatives of the Museum of Architecture in Wrocław receive the first-place award from Minister of Culture and National Heritage Małgorzata Omilanowska, Polish History Museum Director Robert Kostro, and Editor-in-chief Sylwia Szyc of historia.org.pl, in the 2013 History Event Plebiscite

Przedstawiciele Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich oraz Stowarzyszenia „Wizna 1939”, drugie miejsce WHR 2013

Representatives of the National Museum of Archaeology in Warsaw, the Scientific Association of Polish Archaeologists, and the “Wizna 1939” Association, awarded second place in the 2013 History Event Plebiscite

Przedstawicielka Fundacji Wielkopolska Brand odbiera dyplom, trzecie miejsce WHR 2013

A representative of the Wielkopolska Brand Foundation accepting a third-place award in the 2013 History Event Plebiscite

UDZIAŁ W PROJEKTACH KULTURALNYCH INVOLVEMENT IN CULTURAL PROJECTS

Muzeum Historii Polski uczestniczy w wielu wydarzeniach kulturalnych organizowanych w Polsce i zagranicą. W 2014 r. Muzeum brało udział w **10. warszawskiej Nocy Muzeów**, która odbyła się 17 maja. Prawie 2 tysiące osób odwiedziło tymczasową siedzibę Muzeum, które na terenie Ogrodu Saskiego przygotowało dla gości lekcję techniki sitodruku i drukowania wzorów drugobiegowych znaczków na torbach i koszulkach, grę przestrzenną „Dekada 79-89” prezentującą życie w PRL-u oraz wystawę „Jesień Ludów” przedstawiającą przemiany polityczne i społeczne w krajach Europy Środkowo-Wschodniej u schyłku XX w.

W dniach 29-30 marca w Kielcach odbyły się targi **„Forum: Rekonstrukcja Historyczna”**, podczas których Muzeum przygotowało specjalne stoisko dla zwiedzających, w którym zachęcało m.in. do odwiedzania twórczego wspólnie z Polską Agencją Prasową internetowego portalu historycznego dzieje.pl oraz informowało o wystawie „Jan Karcki. Człowiek wolności” i innych wydarzeniach związanych z obchodami Roku Jana Karckiego.

Muzeum Historii Polski już po raz czwarty wzięło udział w skierowanej do dzieci międzymuzealnej akcji **„Raz dwa trzy warszawiakiem jesteś Ty”**. Hasłem przewodnim zabawy był „Sen o Warszawie”. W muzealnym ogrodzie uczestnicy projektu poznawali historię stolicy u progu XX w. i przyjrzeni się bliżej warszawskiej architekturze z lat 1864-1918.

The Polish History Museum participates in numerous cultural events organized in Poland and abroad. The museum took part in the **10th Warsaw Night of Museums**, in 2014, which was held on May 17. Almost 2,000 people visited the temporary site of the museum on the grounds of the Saxon Gardens, where visitors were given a lesson in screen printing and could print samizdat design stamps on bags and T-shirts, and the activity game “Decade 79-89” was organized, presenting life in communist Poland, as well as the exhibition “Autumn of Nations” showing the political and social transformations that took place in the countries of Central and Eastern Europe in the late 20th century.

On March 29–30, the trade fair “**Forum: Historical Reconstruction**” was held in Kielce, during which the museum prepared a special stand for visitors, encouraging people to visit the website dzieje.pl, created together with the Polish Press Agency, and promoting the exhibition “The World Knew: Jan Karcki’s Mission for Humanity” and other events connected with celebrations of the Year of Jan Karcki.

The Polish History Museum took part for the fourth time in an inter-museum event aimed at children, “**One, Two, Three, You’re a Varsovian.**” The motto for the fun was “A Dream of Warsaw.” On the museum grounds, participants learned about the history of the capital at the turn of the 20th century and took a closer look at Warsaw’s architecture from 1864 to 1918.

Z okazji 223. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja odbył się spacer **„Vivat wszystkie stany!”**. Organizatorami wydarzenia byli: portal przewodnicy.warszawa.pl, Warszawskie Koło Przewodników Miejskich PTTK i Muzeum Historii Polski. Przewodnicy warszawscy oprowadzali wszystkich chętnych po miejscach związanych ze słynnym wydarzeniem. Prowadzący w strojach z epoki wcielali się w postacie m.in. Hugona Kołłątaja, króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, księżnej Izabeli Czartoryskiej oraz marszałka Sejmu Czteroletniego Stanisława Małachowskiego, któremu ten spacer został poświęcony. Przed Archikatedrą św. Jana została zaprezentowana reprodukcja obrazu Jana Matejki „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”.

On the occasion of the 223rd anniversary of the passing of the Constitution of May 3, the museum organized the walk “**Long Live All States!**” The organizers of the event were the website przewodnicy.warszawa.pl, the Warsaw Circle of PTTK City Guides and the Polish History Museum. Warsaw guides led all those interested around sites connected with this famous event. Dressed in period costume, the guides took on the roles of Hugo Kołłątaj, King Stanisław August Poniatowski, Princess Izabela Czartoryska and Marshal of the Four-Year Sejm Stanisław Małachowski, to whom the walk was dedicated. A reproduction of the Jan Matejko painting “The Constitution of May 3, 1791” was displayed in front of St. John’s Cathedral.

OTWARTE MUZEUM OPEN MUSEUM

W 2014 r. kontynuowano prace nad projektem mającym na celu stworzenie otwartej polityki tworzenia i udostępniania zasobów Muzeum Historii Polski. Udostępnione na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0. Polska zostały zasoby informacyjne MHP na stronie kalendarium.muzhp.pl. Także materiały edukacyjne, artykuły publikowane na stronach MHP oraz wybrane publikacje udostępnione zostały na licencjach Creative Commons – zarówno w Bibliotece Otwartej Nauki (bon.edu.pl), w Cyfrowej Bibliotece Narodowej Polona (polona.pl), jak i pod adresem muzhp.pl/wydawnictwa. Pod koniec roku przeprowadzone zostały także szeroko zakrojone badania odbiorców projektów internetowych MHP, a ich rezultaty są istotnym elementem pomagającym stworzyć strategię cyfrową Muzeum Historii Polski, która opublikowana zostanie w 2015 r.

Work continued through 2014 on a project aimed at developing an open policy for creating and making available resources of the Polish History Museum. MHP's information resources were made available on the website kalendarium.muzhp.pl on the basis of a Creative Commons 3.0. license. In addition, educational materials, articles published on the MHP website, and selected publications were made available on Creative Commons licenses – both at the Open Science Library (bon.edu.pl) and at the Polona National Digital Library (polona.pl), as well as at muzhp.pl/wydawnictwa. At the end of the year, thorough research into the recipients of MHP Internet projects was conducted. The results were an important element in creation of the Polish History Museum's digital strategy, to be published in 2015.

ZBIORY
COLLECTIONS 10

ZBIORY COLLECTIONS

W 2014 r. Muzeum Historii Polski weszło w posiadanie wielu wartościowych obiektów, zakupionych lub przekazanych przez osoby prywatne, jak i instytucje. Interesującym przykładem ilustrującym wartość muzealną obiektów pozyskanych w roku 2014 może być karabin samopowtarzalny kb sp. wz. 1938 M konstrukcji inż. Józefa Maroszka – jeden z sześciu znanych egzemplarzy na świecie. Muzeum wzbogaciło się również o ciekawą kolekcję nazistowskiej propagandy skierowanej do Polaków, będącą niegdyś w posiadaniu Antoniego Bidy, dyrektora Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk w okresie stalinowskim. Przykładem muzealiów z innej epoki jest pismo urzędowe ks. Józefa Poniatowskiego do ministra skarbu Franciszka Węgleńskiego z 1811 r.

Powyższe obiekty znajdują się w inwentarzu muzealnym, gdzie zarejestrowanych jest już ponad 14 tysięcy muzealiów i z roku na rok liczba ta się zwiększa.

The Polish History Museum acquired many valuable items in 2014, which were either purchased or donated by private individuals or institutions. An interesting example illustrating the value of museum acquisitions in 2014 is the Model 1938M semi-automatic rifle designed by Józef Maroszek – one of six known examples in the world. The museum also obtained an interesting collection of Nazi-era German propaganda aimed at Poles, previously in the possession of Antoni Bida, director of the Main Office for the Control of Press, Publications, and Public Spectacles during the Stalinist period. An example of museum items from an earlier era is an official letter from Józef Poniatowski to Minister of the Treasury Franciszek Węgleński from 1811.

These and other new items are now in the museum's inventory, where over 14,000 exhibits are registered, a figure that increases annually.

Ze względu na brak stałej siedziby MHP, przedwojenny karabin „Maroszek” można było obejrzeć w Muzeum Powstania Warszawskiego. Od lewej: Robert Kostro – dyrektor Muzeum Historii Polski, Jan Ołdakowski – dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego, Bogdan Zdrojewski – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Due to MHP's lack of a permanent home, the pre-war Maroszek rifle was exhibited in the Warsaw Rising Museum. From left: Robert Kostro, Director of the Polish History Museum; Jan Ołdakowski, Director of the Warsaw Rising Museum; Bogdan Zdrojewski, Minister of Culture and National Heritage

Druk ulotny „Churchill mówi o bolszewiźmie”, miejsce nieznanne, 1941-1945, ss. 4, (dar Jarosława Kiliana)

“Churchill Speaks about Bolshevism” leaflet, origin unknown, 1941-1945, (gift of Jarosław Kilian)

Pismo urzędowe ks. Józefa Poniatowskiego (1763-1813) do ministra skarbu Jana Węgleńskiego (ok. 1765-1835), Warszawa, 26.03.1811, (dar brata Zbigniewa Openchowskiego)

Official letter from Prince Józef Poniatowski (1763-1813) to Treasury Minister Jan Węgleński (ca. 1765-1835), Warsaw, 26 March 1811, (gift of Brother Zbigniew Openchowski)

Karabin samopowtarzalny kb sp. wz. 1938 M konstrukcji inż. Maroszka Model 1938M semi-automatic rifle, designed by Józef Maroszek

PRZYSZŁA SIEDZIBA I WYSTAWA STAŁA MUZEUM HISTORII POLSKI

THE FUTURE SITE AND CORE EXHIBITION OF THE POLISH HISTORY MUSEUM

Wizualizacja – zespół muzealny na terenie Cytadeli Warszawskiej, projekt pracowni WXCA

Visualization: museum complex on the grounds of the Warsaw Citadel, project design by WXCA

25 marca 2015 r. Premier Ewa Kopacz spotkała się z przedstawicielami Rady Muzeum Historii Polski oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum. Podczas spotkania zapadła decyzja o budowie Muzeum na Cytadeli Warszawskiej oraz finansowaniu inwestycji przez rząd. Otwarcie budynku MHP jest planowane na 11 listopada 2018 r. – w setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Nowy gmach MHP powstanie na terenie Cytadeli Warszawskiej w zespole muzealnym, do którego należą już istniejące Muzeum X Pawilonu, budowane Muzeum Katyńskie oraz Muzeum Wojska Polskiego. Muzeum Historii Polski zajmie główne miejsce w całym kompleksie.

On 25 March 2015, Prime Minister Ewa Kopacz met with representatives of the Council of the Polish History Museum and the Association of Friends of the Museum. During the meeting, the decision was taken for constructing the museum in the Warsaw Citadel and for financing the investment by the government. The opening of the Polish History Museum's site is planned for 11 November 2018, the centenary of Poland's regained independence.

The new building of the Polish History Museum will be created on the grounds of the Warsaw Citadel, in the museum complex which will include the already existing Museum of the X Pavilion, along with the Museum of Katyn and the Polish Army Museum, both of which are under construction. The Polish History Museum will occupy the central edifice in the complex.

Od lewej: prof. dr hab. Andrzej Friszke – członek Rady MHP, dr Kazimierz Wóycicki – członek Stowarzyszenia Przyjaciół MHP, dr Magdalena Gawin – przewodnicząca Stowarzyszenia Przyjaciół MHP, prof. dr hab. Henryk Samsonowicz – wiceprzewodniczący Rady MHP, Robert Kostro – dyrektor MHP, Maciej Jankowski – podsekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, Małgorzata Omilanowska – minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ewa Kopacz – premier RP, Małgorzata Kidawa-Błońska – rzecznik prasowy rządu

From left: Prof. Andrzej Friszke, member of the Council of the Polish History Museum; Dr. Kazimierz Wóycicki, member of the Association of Friends of the Polish History Museum; Dr. Magdalena Gawin, President of the Association of Friends of the Polish History Museum; Prof. Henryk Samsonowicz, Vice President of the Council of the Polish History Museum; Robert Kostro, Director of the Polish History Museum; Dr. Maciej Jankowski, Undersecretary of State in the Ministry of National Defense; Małgorzata Omilanowska, Minister of Culture and National Heritage; Ewa Kopacz, Prime Minister; Małgorzata Kidawa-Błońska, government spokesperson

Pierwotnie budowa MHP planowana była nad Trasą Łazienkowską w pobliżu placu Na Rozdrożu według projektu luksemburskiej pracowni Paczowski et Fritsch Architects.

W Muzeum przedstawione zostaną najważniejsze wątki dziejów Polski, w tym historia polityczna, historia ustroju, kultury, życia społecznego i obyczajów. Wystawa, opowiadająca chronologicznie o dziejach Polski, będzie złożona z sześciu galerii: Polska Piastów i Jagiellonów, Dawna Rzeczpospolita, Wiek XIX. Pod zaborami, II Rzeczpospolita, II wojna światowa, PRL. Wystawa stworzona będzie z oryginalnych obiektów oraz środków audiowizualnych, scenograficznych, multimedialnych.

Initially, construction of the Polish History Museum had been planned over the Trasa Łazienkowska expressway near Na Rozdrożu Place, designed by the Luxembourg-based office Paczowski et Fritsch Architects.

In the museum, the most important motifs of Polish history will be presented, including political history, the history of political systems, culture, social life and customs. The exhibit, presenting the chronological history of Poland, will be composed of six galleries: Piast and Jagiellonian Poland, the ancient Republic, the 19th-century period under partition, the Second Republic, the Second World War, and the People's Republic. The exhibition will be created from original artifacts, audio-visual set design and multimedia means.

Zespół Muzeum Historii Polski The Polish History Museum Team

DYREKTOR / DIRECTOR

Robert Kostro

ZASTĘPCA DYREKTORA / DEPUTY DIRECTOR

DZIAŁ ORGANIZACYJNO-PRAWNY

LEGAL AND ADMINISTRATIVE DEPARTMENT

Piotr Podgórski

tel. (+48) 22 211 90 03

piotr.podgorski@muzhp.pl

PEŁNOMOCNIK DYREKTORA DS. STRATEGII I ROZWOJU

DIRECTOR'S REPRESENTATIVE IN STRATEGY AND DEVELOPMENT

Lena Dąbkowska-Cichocka

tel. (+48) 22 211 90 57

lena.cichocka@muzhp.pl

SEKRETARIAT / ADMINISTRATIVE OFFICE

Olga Ząbek

tel. (+48) 22 211 90 02

fax: (+48) 22 211 90 33

info@muzhp.pl

DZIAŁ WYSTAWIENNICZY / EXHIBITIONS DEPARTMENT

Kierownik / Head: Monika Matwiejczuk

tel. (+48) 22 211 90 48

monika.matwiejczuk@muzhp.pl

SZEF ZESPOŁU EKSPERTÓW PRACUJĄCYCH

NAD WYSTAWĄ STAŁĄ / HEAD OF PERMANENT EXHIBITION TEAM

dr hab. Piotr Ugniewski

tel. (+48) 22 211 90 25

piotr.ugniewski@muzhp.pl

DZIAŁ EDUKACYJNY / EDUCATION DEPARTMENT

Kierownik / Head: Małgorzata Żaryn

tel. (+48) 22 211 90 08

malgorzata.zaryn@muzhp.pl

DZIAŁ WYDAWNICTW I ZASOBÓW CYFROWYCH

PUBLISHING AND DIGITAL RESOURCES DEPARTMENT

Kierownik / Head: Dorota Szkodzińska

tel. (+48) 22 211 90 04

dorota.szkodzinska@muzhp.pl

DZIAŁ PROMOCJI / PROMOTION DEPARTMENT

Kierownik / Head: Marek Stremecki

Rzecznik Prasowy / Press Secretary

tel. (+48) 22 211 90 11

marek.stremecki@muzhp.pl

DZIAŁ WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

DEPARTMENT OF INTERNATIONAL COOPERATION

Ewa Wierzyńska (do 31.01.2015 r.)

dr Łukasz Jasina (od 01.02.2015 r.)

tel. (+48) 22 211 90 24

lukasz.jasina@muzhp.pl

INWESTYCJE / INVESTMENTS

Dariusz Barański

tel. (+48) 22 211 90 31

dariusz.baranski@muzhp.pl

GŁÓWNA KSIĘGOWA / CHIEF ACCOUNTANT

Joanna Dominiak

tel. (+ 48) 22 211 90 16

joanna.dominiak@muzhp.pl

BIBLIOTEKA / LIBRARY

Katarzyna Pawlicka

tel. (+48) 22 211 90 21

katarzyna.pawlicka@muzhp.pl

**Muzeum Historii Polski
w Warszawie**

ul. Senatorska 35

00-099 Warszawa

www.muzhp.pl

Polish History Museum

35 Senatorska St.

00-099 Warsaw

Rada Muzeum Historii Polski Kadencja 2011-2015

Advisory Council of the Polish History Museum 2011-2015

PRZEWODNICZĄCY RADY

CHAIR OF THE COUNCIL

prof. dr hab. Wojciech Roszkowski

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO RADY

DEPUTY CHAIR OF THE COUNCIL

prof. dr hab. Henryk Samsonowicz

dr hab. Jolanta Chojńska-Mika

prof. dr hab. Andrzej Chwalba

prof. dr hab. Andrzej Friszke

prof. dr hab. Rafał Habielski

dr Adolf Juzwenko

Marek Kraszewski

prof. dr hab. Krzysztof Mikulski

prof. dr hab. Andrzej Paczkowski

prof. dr hab. Kazimierz Przybysz

prof. dr hab. Andrzej Rottermund

dr hab. Paweł Śpiewak

prof. dr hab. Wojciech Tygielski

prof. dr hab. Zofia Zielińska

Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski

Association of Friends of the Polish History Museum

Od 2011 r. przy Muzeum działa Stowarzyszenie Przyjaciół Muzeum Historii Polski. Skupia wielu wybitnych historyków i intelektualistów wywodzących się z różnych środowisk, wśród których są m.in. prof. Andrzej Chwalba, prof. Antoni Dudek, prof. Jan Kofman, prof. Zdzisław Najder, prof. Andrzej Nowak, prof. Wojciech Roszkowski, prof. Adam Daniel Rotfeld, prof. Henryk Samsonowicz, red. Jan Wróbel. Jego głównym celem jest wspieranie działań MHP i udział w debacie nad jego programem. Stowarzyszenie pragnie być również forum obywatelskiej debaty na temat historii Polski i jej roli w życiu społecznym. Stowarzyszeniu zależy szczególnie na szerzeniu wiedzy na temat relacji pomiędzy polskim a europejskim dziedzictwem historycznym oraz wspieraniu inicjatyw przyczyniających się do pogłębienia wiedzy na temat dziejów Polski. W 2014 r. powołano nowe władze stowarzyszenia: na jego czele stanęła dr Magdalena Gawin.

The Association of Friends of the Polish History Museum has operated alongside the museum since 2011. It brings together many outstanding historians and intellectuals from various circles, including Professors Andrzej Chwalba, Antoni Dudek, Jan Kofman, Zdzisław Najder, Andrzej Nowak, Wojciech Roszkowski, Adam Daniel Rotfeld, Henryk Samsonowicz, and the editor Jan Wróbel. Its main aim is to support MHP activities and to participate in discussions about the museum's programme. The Association also aims to be a forum for public debate on the subject of Polish history and its role in the life of society. The Association is especially interested in spreading knowledge about the relationship between the historical heritages of Poland and Europe, as well as in supporting initiatives serving to deepen knowledge of Polish history. A new ruling body was elected for the Association in 2014, led by Dr. Magdalena Gawin.

Muzeum Historii Polski składa serdeczne podziękowania za wsparcie naszych działań i projektów w 2014 r. dla:

Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwa Spraw Zagranicznych

oraz sponsorom, partnerom i patronom medialnym.

The Polish History Museum would like to express warm thanks to the following institutions for their support in 2014:

Ministry of Culture and National Heritage
Ministry of Foreign Affairs

as well as all to our sponsors, partners and media patrons.

SPONSORZY I PARTNERZY / SPONSORS AND PARTNERS

PATRONI MEDIALNI / MEDIA PATRONS

Wydawca / Publisher: Muzeum Historii Polski

Tłumaczenie / Translation: Thomas Anessi

Korekta / Proofreading: Alan Lockwood, Dorota Szkodzińska

Redakcja / Editors: Małgorzata Kowalczyk, Elżbieta Lichočka, Wojciech Paduch

Wybór i opisy zdjęć / Photo editor and captions: Małgorzata Kowalczyk, Wojciech Paduch

Projekt graficzny i skład / Graphic design and layout: Adam Żebrowski

Druk / Printer: TON PRINT

ISBN: 978-83-60642-95-5 © Muzeum Historii Polski

Zdjęcia / Photographs:

Magdalena Głowacka (MHP), Grażyna Goszczyńska, Marcin Grabowiecki (FilMOTEKA Narodowa) Małgorzata Kowalczyk (MHP), Łukasz Kubacki (MHP), Tomasz Kubaczyk, Maciej Kulczyński (PAP), Elżbieta Lichočka (MHP), Wojciech Paduch (MHP), Artur Pawłowski (Fundacja „Krzyżowa”), David Plas, Jefferey J. Przewoźniak (Polish Mission w Orchard Lake), Andrzej Stawiarski (MHP), Maciej Śmiarowski (KPRM), Mariusz Szachowski (MHP), Tomasz Woźny (MHP), Piotr Wiśniuch (MHP), Łukasz Wojtach (MHP), Marek Zambrzycki